

RĪGAS TEHNISKĀ UNIVERSITĀTE
Inženierekonomikas un vadības fakultāte
Starptautisko ekonomisko sakaru un muitas institūts
Muitas un nodokļu katedra

**METODISKIE NORĀDĪJUMI
KVALIFIKĀCIJAS DARBU, DIPLOMDARBU UN MAĢISTRU
DARBU IZSTRĀDĀŠANAI UN AIZSTĀVĒŠANAI STUDIJU
PROGRAMMĀ „MUITAS UN NODOKĻU
ADMINISTRĒŠANA”**

Rīga 2012

UDK

Metodiskie norādījumi par kvalifikācijas darbu, diplomdarbu un maģistra darbu izstrādāšanu un aizstāvēšanu profesionālajā studiju programmā „Muitas un nodokļu administrēšana” / Izstr., A.V.Krastiņš, K.Ketners, D.Aramina, A.Gulbis. - Rīga: RTU Izdevniecība, 2012. – 44 lpp.

Metodiskie norādījumi par kvalifikācijas darbu, diplomdarbu un maģistra darbu izstrādāšanu un aizstāvēšanu paredzēti RTU Starptautisko ekonomisko sakaru un muitas institūta Muitas un nodokļu katedras studentiem, kuri izstrādā studiju noslēguma darbus attiecīgajā studiju programmā, šo darbu zinātniskajiem vadītājiem, konsultantiem, recenzentiem un Valsts pārbaudījuma komisijas locekļiem.

Nolikumu izstrādājuši: prof. A.V.Krastiņš, prof. K.Ketners, doc. D.Aramina, doc. A.Gulbis.

Metodiskie norādījumi apstiprināts un ieteikti izdošanai SESMI Muitas un nodokļu katedras 2012.gada 14.februāra sēdē.

ISBN

© Rīgas Tehniskā universitāte, 2012.g.

SATURA RĀDĪTĀJS

1. VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI.....	4
2. DARBU IZSTRĀDES, IESNIEGŠANAS UN AIZSTĀVĒŠANAS NOTEIKUMI	7
3. STUDIJU NOSLĒGUMA DARBU ELEKTRONISKO VERSIJU IESNIEGŠANAS UN GLABĀŠANAS KĀRTĪBA	10
4. STUDIJU NOSLĒGUMU DARBU RECENZĒŠANA	13
5. NOFORMĒJUMA PRASĪBAS	15
5.1. Lapas un teksta noformēšana	15
5.2. Tabulu noformēšana	16
5.3. Formulu noformēšana	17
5.4. Attēlu noformēšana	17
5.5. Atsauces noformēšana	18
5.6. Bibliogrāfisko norāžu veidošanas noteikumi un piemēri	19
5.7. Bibliogrāfiskā saraksta noformēšana	22
5.8. Pielikumu noformēšana	24
6. KVALIFIKĀCIJAS DARBS	25
6.1. Vispārīgie noteikumi	25
6.2. Kvalifikācijas darba saturs un vispārējās prasības	25
7. DIPLOMDARBS	28
7.1. Vispārīgie noteikumi	28
7.2. Diplomdarba saturs un vispārējās prasības	28
8. MAĢISTRA DARBS.....	33
8.1. Vispārīgie noteikumi	33
8.2. Maģistra darba saturs un vispārējās prasības	33
9. PRASĪBAS MAĢISTRA DARBA PROJEKTA DAĻAS IZSTRĀDĀŠANAI UN AIZSTĀVĒŠANAI	40
10. SAGATAVOŠANAS PAŠKONTROLE.....	43
PIELIKUMI.....	45

1. VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

Kvalifikācijas darbs, diplomdarbs un maģistra darbs (turpmāk tekstā studiju noslēguma darbi) ir rakstveidā noformēts darbs, kurā students veic praktiska rakstura pētījumu, balstoties uz apgūtajām zināšanām, prasmēm un iemaņām. Studiju noslēgumu darbā students parāda savu prasmi izmantot teorētiskās zināšanas, lai formulētu un risinātu praktiskas problēmas, pamatotu šo problēmu aktualitāti, izdarītu analītiska rakstura secinājumus un sniegtu priekšlikumus reālai šo darbībai. Studiju noslēgumu darbam ir jābūt noformētam atbilstoši šajos metodiskajos norādījumos izklāstītiem noteikumiem.

Studiju noslēguma darbos tiek atspoguļoti autora oriģināla darba rezultāti, un tas nedrīkst tikt veidots kā citu autoru publicētu materiālu kompilācija.

Studiju noslēguma darbi ir patstāvīga izstrādne, un par to, cik sekmīgi šis darbs ir izstrādāts, atbild darba autors.

Kvalifikācijas darba izstrādes mērķi ir:

- ⇒ iegūt praktiskas iemaņas teorētisko zināšanu pielietošanai problēmu risināšanā;
- ⇒ attīstīt un pilnveidot studenta praktiskā darba iemaņas un spējas publiski aizstāvēt darba rezultātus;
- ⇒ novērtēt studenta teorētisko zināšanu un praktisko iemaņu līmeni;
- ⇒ parādīt studentu spējas un gatavību turpināt studijas nākošajā augstākās izglītības studiju posmā.

Kvalifikācijas darbam jāatbilst šādām prasībām:

- ⇒ jāatspoguļo attiecīgās speciālās literatūras un citu avotu pārzināšanas prasme;
- ⇒ jāatspoguļo prasme apkopot un analizēt informāciju, izmantojot atbilstošas pētīšanas metodes un tehniskos līdzekļus;
- ⇒ jābūt konkrētu praktisku problēmu vai aktuālu procesu patstāvīgam aprakstam un vērtējumam, kas jāizstrādā loģiskā secībā atbilstoši izvēlētam tematam;
- ⇒ jāapliecina prasme radoši strādāt un veikt pētījumus.

Diplomdarba izstrādes mērķi ir:

- ⇒ demonstrēt teorētisko zināšanu praktisko pielietojumu: teorētisko jēdzienu un metodoloģijas pārzināšanu un studenta izvēlētajā jomā izpētes prasmi;
- ⇒ demonstrēt studenta prasmi noteikt un risināt muitas un nodokļu administrēšanas un ar to saistītās problēmas;

- ⇒ demonstrēt sistēmisku pieeju diplomdarba izstrādē;
- ⇒ parādīt prasmi lietot šim nolūkam pieejamās informācijas tehnoloģijas un teorētiskās zināšanas attiecīgajos studiju priekšmetos;
- ⇒ izdarīt pamatotus secinājumus un izstrādāt reālus priekšlikumus.

Diplomdarbam jāatbilst šādām prasībām:

- ⇒ jāatspoguļo attiecīgās speciālās literatūras un citu avotu pārzināšanas prasme;
- ⇒ jāatspoguļo prasme apkopot un analizēt informāciju, izmantojot atbilstošas pētīšanas metodes un tehniskos līdzekļus;
- ⇒ jābūt konkrētas, aktuālas problēmas patstāvīgiem vai grupā veiktiem pētījumiem;
- ⇒ jāsaturs lietišķa pētījuma gaitas un rezultātu precīzs, skaidrs un loģisks izklāsts, no pētījuma rezultātiem izrietoši autora secinājumi un priekšlikumi;
- ⇒ jādemonstrē prasme izmantot konkrētas problēmas risināšanā nepieciešamās metodes un informācijas tehnoloģijas, kā arī ārvalstu pieredzi;
- ⇒ jāapliecina prasme radoši strādāt, veicot pētījumus un izstrādājot aktivitāšu programmas.

Maģistra darba izstrādes mērķi ir:

- ⇒ demonstrēt teorētisko zināšanu praktisko pielietojumu: teorētisko jēdzienu un metodoloģijas pārzināšanu un maģistranta izvēlētās jomas izpētes prasmi;
- ⇒ demonstrēt maģistranta prasmi noteikt un risināt ar muitas un nodokļu administrēšanu saistītas problēmas;
- ⇒ demonstrēt sistēmisku pieeju maģistra darba izstrādē;
- ⇒ parādīt prasmi lietot šim nolūkam pieejamās informācijas tehnoloģijas un teorētiskās zināšanas attiecīgajos studiju priekšmetos;
- ⇒ izdarīt pamatotus un oriģinālus secinājumus un izstrādāt reālus, praksē izmantojamus priekšlikumus.

Maģistra darbam jāatbilst šādām prasībām:

- ⇒ jāatspoguļo attiecīgās teorētiskās un speciālās literatūras, ekonomiskās informācijas un citu avotu pārzināšanas prasme;
- ⇒ jāatspoguļo prasme apkopot un analizēt liela apjoma informāciju,

izmantojot atbilstošas pētīšanas metodes un tehniskos līdzekļus;

- ⇒ jābūt konkrētas, aktuālas problēmas patstāvīgiem vai grupā veiktiem pētījumiem;
- ⇒ jāsaturs lietišķa pētījuma gaitas un rezultātu precīzs, skaidrs un loģisks izklāsts, no pētījuma rezultātiem izrietoši autora secinājumi un priekšlikumi;
- ⇒ jāapliecina prasme radoši strādāt, veicot pētījumus un izstrādājot aktivitāšu programmas;
- ⇒ maģistra darbam jāsaturs zinātniskās jaunrades (novitātes) elementus vai praktiskā lietojuma jauninājuma elementus. Tam jāatspoguļo maģistranta veikto pētījumu novitāti - jaunas likumsakarības un vispārinājumus, agrāk nezināmos rezultātus, jaunas ekonomiskās novērtēšanas metodes, uzdevumu risināšanas algoritmus, modeļus, klasifikācijas un grupēšanas principus, iepriekš zināmo metožu, principu un modeļu jaunu izmantošanu un tml., vai arī praktiskā lietojuma jauninājuma elementus – konkrētus priekšlikumus iekšējo un ārējo tiesību aktu precizēšanai, priekšlikumus procesu un procedūru pilnveidošanai un tml. Maģistra darbā jābūt vismaz diviem zinātniskās novitātes vai trim praktiskā lietojuma jauninājuma elementiem.

2. DARBU IZSTRĀDES, IESNIEGŠANAS UN AIZSTĀVĒŠANAS NOTEIKUMI

Par studiju noslēgumu darbu vadītājiem var būt attiecīgās struktūrvienības darbinieks ar atbilstošu akadēmisko vai zinātnisko grādu. Ar attiecīgas struktūrvienības vadītāja atļauju par darba vadītāju var būt arī citas organizācijas vai RTU citas struktūrvienības darbinieks ar atbilstošu kvalifikāciju vai ieņemamo amatu vai nozares eksperts.

Studiju noslēgumu darbu tematus un vadītājus, pamatojoties uz studējošā rakstisku iesniegumu (skat.1.pielikumu), akceptē ar attiecīgās struktūrvienības lēmumu un apstiprina IEVF dekāns.

Darba izstrādes gaitā students konsultējas ar darba vadītāju un regulāri informē par paveikto.

Savlaicīgas un ritmiskas studiju noslēgumu darbu izstrādāšanas veicināšanai struktūrvienība nozīmē **normkontrolieri**, kurš:

- ⇒ pārbauda studiju noslēgumu darbu struktūras un noformējuma atbilstību RTU, IEVF un vispārējās normatīvās dokumentācijas, kā arī šo metodisko norādījumu prasībām;
- ⇒ nosaka studiju noslēgumu darba izstrādes grafiku;
- ⇒ pārbauda, kā tiek ievēroti darba izstrādes apstiprinātā grafika termiņi;
- ⇒ informē katedras vadītāju gadījumos, ja students neievēro darba izstrādes grafiku;
- ⇒ par pārbaudes rezultātiem ziņo katedras sēdē, kur tos ņem vērā, pieņemot lēmumu par pielaišanu pie darba aizstāvēšanas.

Pabeigtu studiju noslēgumu darbu autors paraksta „Apliecinājuma lapā” (skat.2., 3.pielikumu) un iesniedz darba vadītājam. Darba vadītājs izvērtē darbu un pieņem lēmumu par tā atbilstību izvirzītajām prasībām. Pēc tam vadītājs sniedz rakstisku atsaukumi (skat.4.,5.,6.,7.pielikumu) un parakstās apliecinājuma lapā. Normkontrolieris pārbauda studiju noslēguma darbu galīgo variantu un parakstās apliecinājuma lapā (pēc tam, kad tos ir parakstījuši students un darba vadītājs). Darba normkontrolē neatbrīvo studentu no atbildības par visu prasību ievērošanu.

Struktūrvienības vadītājs darbus paraksta tikai pēc tam, kad tos ir parakstījis normkontrolieris. Struktūrvienības vadītājs izskata iesniegto darbu, lai pieņemtu lēmumu, vai var atļaut to aizstāvēt. Pozitīva lēmuma gadījumā viņš paraksta darbu un izsniedz norīkojumu darbu iesniegt recenzentam. Darbu nodošanu recenzentam var veikt students individuāli vai centralizēti – struktūrvienība.

Struktūrvienības vadītāja noteiktā termiņā (parasti ne vēlāk kā 14 dienas pirms darbu aizstāvēšanas) students iesniedz Valsts pārbaudījuma komisijas sekretārei darbu – iesietu cietos vākos, ar parakstītu apliecinājuma lapu un vadītāja atsauksmi. Pēc darba iesniegšanas nekādas izmaiņas darbā nedrīkst izdarīt. Darbi, kas bez attaisnojoša iemesla (slimība, prombūtnē darba braucienā vai komandējumā) noteiktajā termiņā nav iesniegti katedrā, pie aizstāvēšanas netiek pielaisti.

Visi studiju noslēguma darbi ir mutiski jāaizstāv Valsts pārbaudījuma komisijā. Studiju noslēgumu darbu aizstāvēšanai Valsts pārbaudījuma komisija sastāv no augsti kvalificētiem nozares profesionāļiem un programmas mācībspēkiem vismaz 5 cilvēku sastāvā, komisijas sastāvs tiek apstiprināts ar RTU Rektora rīkojumu.

Darbu aizstāvēšanai students gatavo prezentāciju, izmantojot dator tehniku, ieteicams „*Microsoft Power Point*™” vidē. Ilustratīva rakstura grafiskā materiāla nepieciešamību nosaka students, konsultējoties ar darba zinātnisko vadītāju.

Aizstāvēšanā studentam darba satura izklāstam dod 10 līdz 15 minūtes. Pēc tam uzstājas darba zinātniskais vadītājs un recenzents (vai tiek nolasīta atsauksme un/vai recenzija). Students atbild uz vadītāja, recenzenta, citu komisijas locekļu un klātesošo uzdotajiem jautājumiem. Komisijas locekļu un citu klātesošo personu pienākums ir izraisīt diskusiju par aizstāvamajā darbā aplūkotajām problēmām. Nobeigumā vārdu dod studentam. Darbu aizstāvēšanas laiks ir līdz 30 minūtēm.

Pēc publiskas darbu aizstāvēšanas Valsts pārbaudījuma komisija slēgtā sēdē apspriež attiecīgās dienas aizstāvēšanas rezultātus.

Studenta darba rezultātu komisija novērtē, pamatojoties uz:

- ⇒ darba recenzenta novērtējumu;
- ⇒ darba autora ziņojumu;
- ⇒ studenta atbilžu kvalitāti uz jautājumiem, kas attiecas gan uz izstrādāto darbu, gan uz svarīgākajām ekonomikas teorētiskajām problēmām, gan uz recenzenta piezīmēm, diskusijas prasmi;
- ⇒ darba zinātniskā vadītāja atsauksmi.

Atzīmes, ar kādām darbi tiek novērtēti, un priekšlikumus par profesionālā grāda/kvalifikācijas piešķiršanu komisija pieņem ar vienkāršu balsu vairākumu, komisijas locekļiem atklāti balsojot un atspoguļojot sēdes protokolā, ko paraksta komisijas priekšsēdētājs un visi locekļi. Vienādu balss skaita gadījumā izšķirošais ir komisijas priekšsēdētāja vērtējums. Ja recenzents nav Valsts pārbaudījuma komisijas loceklis, lai novērtētu diplomdarbu, tiek ņemts vērā arī vērtējums, kas izteikts rakstiskajā recenzijā.

Lēmumu par kvalifikācijas, profesionālā bakalaura un profesionālā maģistra grāda piešķiršanu, pamatojoties uz darbu aizstāvēšanas un mācību procesa rezultātiem, pieņem Valsts pārbaudījuma komisija.

Darbus Muitas un nodokļu katedra uzglabā RTU lietvedībā noteikto laiku. Aizstāvēšanā izmantotos izdales materiālus neuzglabā.

Pēc aizstāvēšanas rezultātiem komisija var rekomendēt publicēt darbu pētījumu rezultātus RTU Zinātnisko rakstu krājumā vai citos zinātniskajos izdevumos.

Students ir tiesīgs iesniegt apelāciju:

- ⇒ par nepielaišanu kārtot noslēguma pārbaudījumus;
- ⇒ par noslēguma pārbaudījuma norisi (tajā skaitā par noslēguma darba aizstāvēšanas un vērtēšanas procesu) triju darba dienu laikā pēc pārbaudījuma rezultātu paziņošanas.

Apelācija jāiesniedz katedras vadītājam (studiju programmas direktoram). Apelācijas komisijas sastāvu apstiprina ar fakultātes dekāna norādījumu. Komisijas sastāvā jābūt priekšsēdētājam un vismaz diviem locekļiem. Tajā nedrīkst iekļaut personas, kuras ir piedalījušās konkrētā noslēguma pārbaudījuma vērtēšanā (noslēguma pārbaudījuma komisijas locekļi, darba vadītājs un recenzenti).

Komisija izskata studenta iesniegumu triju darbdienu laikā pēc iesnieguma saņemšanas. Uz komisijas sēdi uzaicina apelācijas iesniedzēju un noslēguma pārbaudījuma komisijas priekšsēdētāju vai viņa vietnieku. Komisijas lēmumu studentam izsniedz rakstveidā. Apelācijas komisijas lēmums ir galīgs.

3. STUDIJU NOSLĒGUMA DARBU ELEKTRONISKO VERSIJU IESNIEGŠANAS UN GLABĀŠANAS KĀRTĪBA

Lai nodrošinātu vienotas RTU studiju noslēguma darbu plaģiātisma kontroles sistēmas izveidi, studiju noslēguma darbu (kvalifikācijas darbs, diplomdarbs vai maģistra darbs) elektronisko versiju iesniegšana un glabāšana ORTUS sistēmā ir obligāta visiem RTU studējošajiem (RTU Mācību prorektora 2011.gada 6.decembrī rīkojums Nr.02000-01/115 „Par studiju noslēguma darbu elektronisko versiju iesniegšanas un glabāšanas kārtību”).

Visi noslēgumu darbi elektroniskā veidā tiek glabāti ORTUS ar ierobežotām ORTUS lietotāju piekļuves tiesībām. Datu drošību, kā arī tehniskos līdzekļus darbu ievietošanai, glabāšanai un izmantošanai nodrošina Informācijas tehnoloģijas dienests.

Noslēguma darbu augšupielādēšanas termiņi atbilst atbildīgās struktūrvienības noteiktajam studiju programmas noslēguma darbu nodošanas termiņam, bet ne vēlāk kā 5 (piecas) darba dienas pirms studiju noslēguma darba aizstāvēšanas datuma.

Pēc rīkojuma par noslēguma darba nosaukuma un vadītāja apstiprināšanu izveidošanas RTU Studiju vadības sistēmā, konkrētā studējošā saskarnē ORTUS sistēmā sadaļā Studijas automātiski tiek iekļauta noslēguma darba elektroniskās versijas augšupielādes iespēja.

Studējošais augšupielādē noslēguma darba elektronisko versiju, kuras teksts ir identisks iesietajam noslēguma darba tekstam papīra formātā (titullapa, anotācijas, pilns darba teksts, ieskaitot pielikumus).

Pēc noslēguma darba augšupielādēšanas studējošais izdrukā un paraksta ORTUS automātiski sagatavoto apliecinājumu par darba elektroniskās versijas atbilstību oriģinālam (skat.8.pielikumu). Apliecinājumu kopā ar iesieto noslēguma darbu iesniedz struktūrvienībā līdz tās noteiktajam noslēguma darbu iesniegšanas termiņam.

Augšupielādējot noslēguma darbu, studējošais sistēmā aizpilda noslēguma darba augšupielādes formu, kurā ievada arī darba anotāciju kopijas latviešu un angļu valodā.

Studējošajam atļauts augšupielādēt noslēguma darbu neierobežotu reižu skaitu. Sistēmā tiek saglabāta tikai pēdējā augšupielādētā versija. Pēc apliecinājuma par darba elektroniskās versijas atbilstību oriģinālam izdrukāšanas augšupielādes iespēja tiek bloķēta.

Noslēguma darbs tiek augšupielādēts kā viens dokuments PDF (Portable Document Format) formātā. Pielikumus, ja tie nav iekļauti darba pamattekstā,

pēc studējošā izvēles var augšupielādēt kā atsevišķu vienu dokumentu PDF formātā vai ZIP formātā, ja tie ir vairāki dokumenti.

Noslēguma darba datnes nosaukumu studējošais veido no uzvārda, vārda un studenta apliecības numura, neizmantojot garumzīmes un mīkstinājuma zīmes, piemēram, Abele_Girts_081RIB297.pdf. Pielikumu datnei, ja tāda ir, jāizmanto pamatdokumenta datnes nosaukums, kas papildināts ar vārdu PIELIKUMS, piemēram, Abele_Girts_081RIB297_PIELIKUMS.pdf vai Abele_Girts_081RIB297_PIELIKUMS.zip.

Katras augšupielādējamās datnes apjoms nedrīkst pārsniegt 100 MB. Ja nepieciešams augšupielādēt lielāka apjoma datni, studējošajam jāvēršas Informācijas tehnoloģijas dienesta Lietotāju atbalsta centrā (tālrunis 67089999, e-pasts: it@rtu.lv).

Tehnisko palīdzību noslēguma darbu augšupielādēšanā un dokumentu pārveidošanā uz atļautajiem formātiem nodrošina Informācijas tehnoloģijas dienesta Lietotāju atbalsta centrs.

Struktūrvienības darbiniekam, pieņemot noslēguma darbu iesietā veidā papīra formātā, jāpārliedz, ka darbam ir pievienots studējošā parakstīts apliecinājums par noslēguma darba augšupielādēšanu sistēmā.

Noslēguma darba pilna elektroniskā versija ORTUS ir pieejama darba autoram un vadītājam, kā arī attiecīgās fakultātes vai patstāvīgā institūta visiem mācībspēkiem. Darba pilna elektroniskā versija ir pieejama visiem ORTUS lietotājiem, ja studējošais ir devis tam atļauju.

Visu aizstāvēto noslēguma darbu bibliogrāfiskā informācija un anotācijas ir publiski pieejamas RTU mājas lapā pēc rīkojuma par grāda un/vai kvalifikācijas piešķiršanu apstiprināšanas RTU Studiju vadības sistēmā.

Ja noslēguma darbs satur informāciju, kuru tās sniedzējs (fiziska vai juridiska persona) normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā noteicis kā ierobežotas pieejamības informāciju vai komercnoslēpumu, tad studējošajam noslēguma darba augšupielādes formā jāatzīmē, ka noslēguma darbs satur ierobežotas pieejamības informāciju vai komercnoslēpumu. Šādā gadījumā noslēguma darba elektroniskā versija tiek automātiski šifrēta un ievietota sistēmas slēgtajā daļā, kurai nevienam ORTUS lietotājam nav piekļuves tiesību. Pēc noslēguma darba ievietošanas slēgtajā daļā studējošais rakstveidā informē struktūrvienības vadītāju, ka viņa noslēguma darbs satur ierobežotas pieejamības informāciju vai komercnoslēpumu. Savam iesniegumam studējošais pievieno informācijas sniedzēja (fiziskas vai juridiskas personas) rakstisku pamatojumu (ja tāds ir), ka studiju darbs satur ierobežotas pieejamības informāciju vai komercnoslēpumu. Struktūrvienības vadītājs 10 (desmit) darba dienu laikā pieņem lēmumu par ierobežotas pieejamības statusa piešķiršanu vai nepiešķiršanu studiju noslēguma darbam. Par studējošo lietvedību atbildīgā persona, pamatojoties uz

struktūrvienības vadītāja lēmumu, RTU studiju vadības sistēmā apstiprina vai neapstiprina noslēguma darba ierobežotas pieejamības statusu. Ja noslēguma darbam ierobežotas pieejamības statuss netiek apstiprināts 30 (trīsdesmit) darba dienu laikā, noslēguma darbs tiek automātiski izslēgts no sistēmas slēgtās daļas un tas kļūst pieejams.

4. STUDIJU NOSLĒGUMU DARBU RECENZĒŠANA

Visi studiju noslēguma darbi tiek recenzēti. Recenzentu nozīmē katedras vadītājs un apstiprina IEVF dekāns.

Par recenzentu var būt izglītības iestāžu mācībspēki, darba devēji vai kvalificēti speciālisti ar zinātnisko grādu.

Recenzents darbu ar recenziju (skat. 9.,10.,11.,12.pielikumu) nodod katedrā vai pašam darba autoram ne vēlāk kā dienu pirms aizstāvēšanas.

Recenzentam ir tiesības uzaicināt studentu, lai viņš sniedz paskaidrojumus par savu darbu.

Kvalifikācijas darbam un diplomdarbam rakstiskajā recenzijā jānovērtē:

- ⇒ temata aktualitāte;
- ⇒ darba apjoms un struktūra;
- ⇒ pētījuma mērķi un lietotās pētīšanas metodes;
- ⇒ informācijas avotu izmantošana (skaits, kvalitāte, daudzveidība, aktualitāte, datu bāzu un ārzemju literatūras izmantošana u.tml.);
- ⇒ citu autoru autortiesību ievērošana, ieskaitot korektu citātu un atsauču lietošanu, kā arī plaģiāta nepieļaušanu;
- ⇒ apkopotā materiāla pilnīgums atbilstoši pētījuma uzdevumiem;
- ⇒ informācijas un datu apstrādes kvalitāte;
- ⇒ darba satura atbilstība autora izvirzītajam mērķim un uzdevumiem;
- ⇒ darba noformēšanas atbilstība metodiskajiem norādījumiem (teksta, tabulu un attēlu noformējuma pareizība; darba stila, valodas pareizība; izmantotās literatūras un avotu noformējuma prasību ievērošana);
- ⇒ darba raksturs: radošs vai aprakstošs;
- ⇒ secinājumu un priekšlikumu pamatojums un izvirzītā mērķa sasniegšanas pakāpe;
- ⇒ teorētiskā un praktiskā vērtība.

Maģistra darbam rakstiskajā recenzijā jānovērtē:

- ⇒ maģistra darba atbilstība uzdevumam un temata nosaukumam;
- ⇒ temata un pētāmo jautājumu aktualitātes pamatojums;
- ⇒ pētījuma objekta un priekšmeta formulējums;
- ⇒ maģistra darba mērķis, uzdevumi un izvirzītā hipotēze (vai

- pamatoti un izmērāmi);
- ⇒ maģistra darba praktiskā vērtība;
 - ⇒ novitātes elementu skaidrs formulējums;
 - ⇒ jaunākā analītiskā un statistiskā informācija, datu apstrāde un atbilstošas atsauces uz izmantotajiem avotiem;
 - ⇒ autora ieguldījums pētījuma veikšanā, datu apkopošanā un analīzē;
 - ⇒ vai secinājumi ir saistīti ar darba tekstu, pamatoti ar faktiem, argumentēti un parāda cēloņsakarības;
 - ⇒ vai secinājumi parāda, ka darba mērķis ir sasniegts; ja darba mērķis nav sasniegts ir minēti galvenie iemesli un turpmākie pētījuma virzieni;
 - ⇒ vai priekšlikumi ir saistīti ar darba tekstu un izriet no secinājumiem;
 - ⇒ vai priekšlikumi ir konkrēti, terminēti, adresēti un realizējami praksē;
 - ⇒ vai darbā nav gramatikas un stila kļūdu;
 - ⇒ vai ir akadēmiska valoda, korekta terminoloģija;
 - ⇒ vai darba gaitā sasniegts tā mērķis un realizēti izvirzītie uzdevumi.

Nepieciešams dot slēdzienu, vai iespējama kvalifikācijas/ profesionālā grāda piešķiršana.

Gadījumos, kad recenzents novērtē darbu ar negatīvu atzīmi, struktūrvienības vadītājs var nosūtīt darbu otram recenzentam. Ja abas recenzijas ir negatīvas, darbs pie aizstāvēšanas netiek pielaists.

5. NOFORMĒJUMA PRASĪBAS

5.1. Lapas un teksta noformēšana

Studiju noslēgumu darbu noformējumam jāatbilst vispārpieņemtajiem noteikumiem, kas jāievēro, sagatavojot manuskriptus iespiešanai.

Tiem jābūt drukātiem valsts valodā datorsalikumā ar 1,0 (single) lielu intervāla atstarpi starp rindām uz A4 formāta balta papīra lapas vienas puses. Burtu augstumam jāatbilst 14. izmēram Times New Roman fontā, teksta līdzinājumam no abām malām (justified). Tabulās, attēlos un formulās var izmantot mazāka izmēra rakstu zīmes. Lapām jāatstāj baltas malas. Malu izmēri:

→ Labajā pusē – 20mm;

←Kreisajā pusē – 30 mm;

↑ Augšā – 30 mm;

↓ Apakšā – 20 mm.

Virsraksta attālums no iepriekšējā teksta 10-12 mm. Apmēram 6 mm attālumā no virsraksta sākas turpmākais teksts. Daļu nosaukumus raksta izmantojot lielos burtus, nodaļu un apakšnodaļu – izmantojot mazos burtus un lielo pirmo burtu simetriski tekstam. Virsrakstos pārnesumus nelieto, tos nepasvītro, aiz virsraksta punktu neliek.

Virsraksta rindu var iezīmēt tumšāk vai slīpi, ja tas nepieciešams darba labākai pārskatāmībai.

Virsrakstu rindu burtu lielumi un izvietojuma piemērs:

1. DAĻAS VIRSRAKSTS – 18 punkti

1.1. Nodaļas virsraksts – 16 punkti

1.1.1. Apakšnodaļas virsraksts – 14 punkti

Darba lappuses numurē ar arābu cipariem lapas augšējā labajā stūrī. Svītriņas pirms un pēc cipara nav nepieciešamas. Darba titullapa, apliecinājuma lapa un satura rādītājs ietilpst noteiktajā lapu skaitā, bet netiek numurētas (numurus uz tām neraksta).

Darba izklāsta sadaļas numurē ar arābu cipariem 1, 2 un 3, satura rādītāju, ievadu, secinājumus un priekšlikumus, bibliogrāfisko sarakstu nenumurē. Nodaļas numurē attiecīgās daļas ietvaros ar diviem arābu cipariem, piemēram: 1.1., 1.2., 2.1., 2.2. utt. Ja nodaļa sastāv no vairākām apakšnodaļām, tad tās numurē ar trim arābu cipariem attiecīgās nodaļas ietvaros, piemēram: 1.2.1., 1.2.2., 2.2.1., 2.2.2. utt. Punktu numerācijai var izmantot arābu ciparus ar

punktu, arābu ciparus ar iekavu, lielos burtus ar punktu vai mazos burtus ar iekavu, piemēram: 1., 2.; 1), 2); A., B. vai a), b) utt. Tekstu aiz cipara vai lielā burta ar punktu sāk ar lielo burtu, aiz cipara ar iekavu – parasti ar lielo burtu, bet aiz mazā burta ar iekavu – ar mazo burtu.

5.2. Tabulu noformēšana

Pārskatāmības dēļ darbā izmantoto skaitlisko informāciju ieteicams izvietot **tabulās**. Katrai darbā ievietotajai tabulai ir jābūt numurētai un ar virsrakstu. Virsrakstu nepasvītro un beigās punktu neliek. Tabulas numurē ar arābu cipariem sadaļas ietvaros, piemēram: 1.1.tabula, 2.4.tabula, 2.4.tabulas turpinājums (virs tabulas pārnestās daļas) utt. Numuru raksta labajā pusē virs tabulas nosaukuma.

Piemēram:

3.4. tabula

IEVF konkurentu izvērtējums pēc budžeta vietu skaita un mācību maksas
[11., 56.lpp.]

Gads	Augstskola	Programma	Budžeta vietu skaits	Mācību maksa

Pārnesot tabulu nākošajā lapā, vispirms jāraksta „tabulas turpinājums”, norādot tās numuru, pēc tam atkārtoto tabulas ailu numerāciju.

Piemēram:

3.4. tabulas turpinājums

1	2	3	4	5

Ja tabula ir garāka par 2 lappusēm, to ieteicams likt pielikumā. Tekstā atsauces uz tabulu raksta, uzrādot tās numuru un vārdu „tabula”, piemēram: 1.2.tabula., 2.4.tabula. utt. Nav ieteicams izdalīt atsevišķā ailē tabulā uzskaitīto objektu, elementu u.c. rādītāju kārtas numurus (Nr.p.k.). Kārtas numurus raksta vienā ailē ar numurējamiem rādītājiem. Ja kādu no tabulas rindām (ailēm, šūniņām) nav paredzēts aizpildīt, tad tajā jāievēl svītriņa vai jānorāda attiecīgais teksts „NI” vai „nav informācijas”.

Pirms tabulas darba tekstā jābūt atsaucei uz tabulu, uzrādot tās numuru, piemēram: „... IEFV konkurentu izvērtējums apkopots 3.4. tabulā.”. Pēc tabulas darba tekstā jābūt tajā atspoguļoto datu analīzei, piemēram: „... analizējot 3.4. tabulas datus var secināt, ka ...”. Ja visā darbā ir tikai viena tabula, tad to

nenumurē, bet raksta tikai tās nosaukumu.

5.3. Formulu noformēšana

Formulas jāizdala no teksta, rakstot tās atsevišķā rindā, un jānumurē ar arābu cipariem daļas ietvaros, piemēram: (1.1), (2.7) utt. Numuru liek apaļajās iekavās un raksta vienā rindā ar formulu lapas labajā malā. Aiz formulas kārtas numura **punktu neliek**. Tekstā, atsaucoties uz formulu, tās numuru jāuzrāda iekavās, piemēram: „Izmantojot formulu (2.1)”. Formulām, kas aizgūtas no literatūras un citiem avotiem, dod attiecīgas atsauces uz tiem. Formulā ietilpstošajiem simboliem un skaitliskajiem koeficientiem jābūt atšifrētiem eksplikācijā, kuru raksta tūlīt aiz formulas, pirmo rindiņu sākot ar vārdu „kur”. To raksta lapas kreisajā malā, **kolu aiz tā neliek**.

Formulas skaidrojumā obligāti jānorāda katra simbola mēra vienība, **to atdalot ar komatu**. Viena un tā paša parametra mēra vienībai visa darba ietvaros jābūt nemainīgai.

Piemēram:

$$Ng = \alpha \times I, \quad (2.1)$$

kur Ng – nodokļu maksājumi gadā, Ls;

α – nodokļa likme, procentos;

I – ienākumi, Ls.

Formulām, kuras atvasinājis vai sastādījis pats autors, jādod atsauce.

Piemēram: Formulu (2.7) sastādījis autors.

Ja darbā ir tikai viena formula, tad to nenumurē.

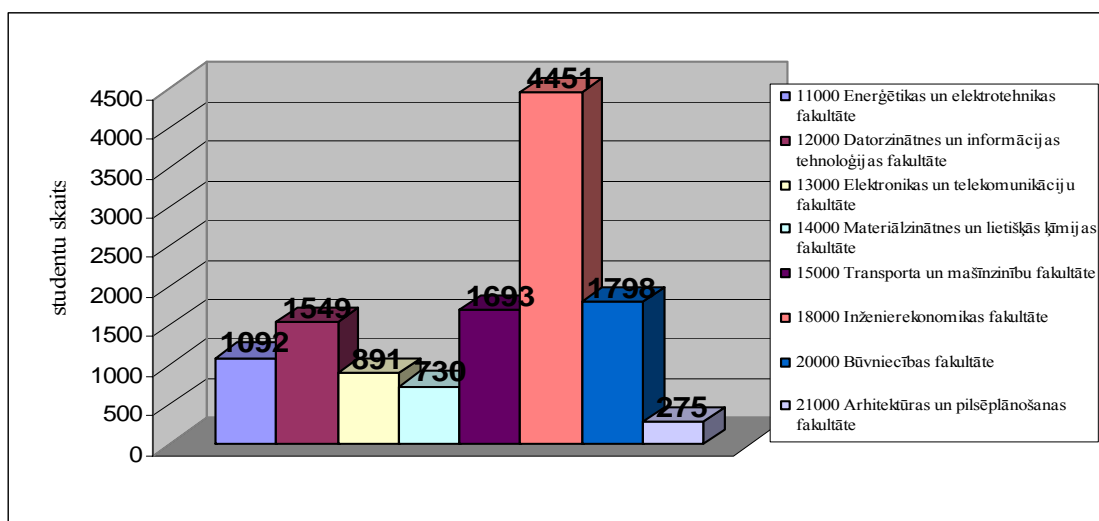
5.4. Attēlu noformēšana

Visas ilustrācijas (fotogrāfijas, shēmas, grafikus, diagrammas, skices), kas ievietotas darbā, sauc par **attēliem**. Tos numurē ar arābu cipariem daļas ietvaros ar vārdu „attēls”, piemēram: 1.3.attēls, 2.5.attēls utt. Attēla numuru raksta vienā rindiņā ar tā nosaukumu simetriski zem attēla. Aiz nosaukuma punktu neliek. Ja attēlam vajadzīgi kādi paskaidrojumi, tos raksta zem nosaukuma. Aiz nosaukuma tādā gadījumā liek kolu. Tekstā, atsaucoties uz attēlu, izmanto attēla numuru un vārdu „attēls”, piemēram: „skat.1.3.attēlu”. Koordinātu sistēmām jābūt ar koordinātu sākumu un jāuzrāda, kāds parametrs uz katras no asīm atlikts un kāda ir tā mērvienība. Tas attiecas arī uz diagrammām.

Tekstā, kura ilustrēšanai izmantots attēls, attiecīgā vietā jādod atsauce uz to, piemēram: „... uzskatāmi ilustrē 2.4. attēla grafikā dotā shēma”. Pēc attēla tekstā jābūt tā analīzei, aprakstam vai komentāram, piemēram: „... 2.4.attēla grafikā parādīta ...”. Ja visā darbā ir tikai viens attēls, tad to nenumurē, bet raksta

tikai tā nosaukumu.

Piemēram:

2.4.attēls. Studentu sadalījums pa fakultātēm uz 15.01.2007 [5, 37.lpp.]

5.5. Atsauces noformēšana

Darbā jābūt **atsaucēm** uz **visiem** izmantotajiem literatūras avotiem.

1.variants

Tekstā kvadrātiekvāvās divu ar komatu atdalītu skaitļu veidā,

Piemēram: [5, 37.lpp.],

pirmais skaitlis apzīmē izmantotā avota kārtas numuru literatūras sarakstā, otrais lappusi šajā avotā.

Ja atsauci izdara uz vairākiem avotiem, norādes atdala ar semikolu,

Piemēram: [5, 37.lpp.; 8, 12.lpp.];

2.variants

Attiecīgās lappuses apakšā, zem svītras norādot autora (autoru) uzvārdu un iniciāļus, darba nosaukumu, izdošanas vietu, izdevniecību, izdošanas gadu, lappusi.

Atsauces numurē katrā lapā atsevišķi, sākot ar 1 vai nepārtraukti visa darba gaitā (no 1 līdz ...).

Piemēram:

¹ Bikse, V. Nauda un bankas. – Rīga: Valsts administrācijas skola, 1994. – 72.lpp.

Ja vienā lappusē ir vairākas atsauces uz vienu un to pašu darbu, tad

pirmajā atsaucē dod pilnu bibliogrāfisku aprakstu, bet nākošajā aprobežojas ar vārdu "turpat", norādot arī avota lappuses numuru.

Piemēram:

¹ Bikse, V. Nauda un bankas. – Rīga: Valsts administrācijas skola, 1994. – 72.lpp.

² turpat 155.lpp.

Atsauces var izdarīt divējādi, bet vienā darbā var lietot tikai vienu atsauces variantu!

Citējot tekstu, obligāti jāuzrāda lappuses. Burtiska izmantoto avotu pārrakstīšana bez atsaucēm nav pieļaujama un ir kvalificējama kā autortiesību pārkāpums. Atsaucei jāļauj konstatēt, no kāda izdevuma vai materiāla ņemta ideja vai citāts, kā arī noteikt tā atrašanās vietu (piemēram, lappusi vai pantu) šajā avotā. Citāti jāraksta pēdiņās.

Atsauces uz citu autoru tiešiem vai pārfrazētiem citātiem, attēliem, formulām, skaitlisko materiālu, faktiem, kā arī atzinumiem un aizgūtam domām, jāveido jebkurā pētniecības darbā. Nav pieļaujama teksta pārrakstīšana no grāmatām, kā arī autora domu atstāstījums, nenorādot atsauci uz citēto darbu. Konstatējot šādu pārkāpumu, iesniegtā darba autoram bez ierunām tiek liegta iespēja aizstāvēt darbu. Citu autoru domu atstāstījums nav jāraksta pēdiņas, tam jābūt objektīvam. Ja tulko no citām valodām, tad ir jānorāda, kas ir veicis tulkojumu. Skaitliskajam materiālam, kas dažādu datu, aprēķinu un tabulu veidā aizgūts no uzņēmumu (iestāžu, organizāciju) nepublicētiem avotiem un izmantots darbā, arī norādama atsauce uz datu avotu. Ja darbā ir autora aprēķini, atsaucē jānorāda aprēķinu datu avots. Piemēram – „Aprēķinājis autors, izmantojotdatus”.

Ja darbā vairākkārt ir lietoti saīsinājumi, to atšifrējums jānorāda darba beigās un pirmo reizi tekstā lietojot saīsinājumus.

5.6. Bibliogrāfisko norāžu veidošanas noteikumi un piemēri

Bibliogrāfisko aprakstu var veidot jebkurai patstāvīgai apraksta vienībai (grāmata, žurnāls, avīze, skaņu kasete, video kasete u.tml.) un analītiskai apraksta vienībai jeb sastāvdaļai (raksts no žurnāla, avīzes, nodaļa no grāmatas, attēls u.tml.).

1 autora grāmata:

Autora uzvārds, vārds. Pamatnosaukums: citas nosaukuma ziņas / autors; nākamās atbildības ziņas. – Izdevuma ziņas. – Izdošanas vieta: Izdevējs, izdošanas gads. – Izdevuma apjoms: citas fiziskās pazīmes. – (Sērijas nosaukums; numerācija). – ISBN (standarta numurs).

Piemēram:

Ketners, Kārlis. Nodokļu plānošana: mācību līdzeklis / K.Ketners; Rīgas Tehniskā universitāte. Inženierekonomikas fakultāte. Starptautisko ekonomisko sakaru un muitas institūts. Muitas un nodokļu katedra. – Rīga: RTU Izdevniecība 2007. - 115 lpp.: il. – ISBN 9789984327563

2-3 autoru grāmata:

Pirmā autora uzvārds, vārds. Pamatnosaukums: citas nosaukuma ziņas / pirmais autors, otrais autors, trešais autors ; nākamās atbildības ziņas. – Izdevuma ziņas. – Izdošanas vieta: Izdevējs, izdošanas gads. – Izdevuma apjoms: citas fiziskās pazīmes. – (Sērijas nosaukums; numerācija). – ISBN (standarta numurs).

Piemēram :

Andrējeva, Valentīna. Valsts ieņēmumu teorijas pamati : mācību grāmata / V.Andrējeva, K.Ketners; Rīgas Tehniskā universitāte. Inženierekonomikas fakultāte. Starptautisko ekonomisko sakaru un muitas institūts. Muitas un nodokļu katedra. - Rīga: RTU Izdevniecība, 2007. - 351 lpp.: il. ; 22 cm. – ISBN 9789984326245

Vairāk kā 3 autoru grāmata:

Pamatnosaukums / pirmais autors, otrais autors, trešais autors... [u.c.]; nākamās atbildības ziņas. – Izdevuma ziņas. – Izdošanas vieta: Izdevējs, izdošanas gads. – Izdevuma apjoms: citas fiziskās pazīmes. – (Sērijas nosaukums; numerācija). – ISBN (standarta numurs).

Piemēram :

English-Latvian Dictionary of International Business : approx. 35 000 entries: international economic relations, international trade, legal aspects, marketing, logistics, modes of transportation, warehousing, stock management, accounting, payments, customs, taxes = Angļu-latviešu starptautiskās uzņēmējdarbības terminu vārdnīca : aptuveni 35 000 vārdu un izteiksmju: starptautiskie ekonomiskie sakari, starptautiskā tirdzniecība, juridiskie termini, tirgvedība, loģistika, pārvadājumu veidi, noliktavas, krājumu pārvaldība, grāmatvedība, norēķini, muiža, nodokļi / I.Matisones un I.Blumfeldes red.; sast.: I.Matisone, I.Blumfelde, L.Krieviņa, A.Ķēbere, M.Ozola; konsult.: A.Krastiņš, A.Gulbis, J.Briedis, N.Sprancmanis, M.Pinne.. Rīga: Zvaigzne ABC, 2006. - 704 lpp. – ISBN 9984367363

Bibliogrāfiskās norādes seriālizdevumiem:

Pamatnosaukums : citas nosaukuma ziņas / atbildības ziņas. – Izdošanas vieta : Izdevējs, izdošanas gadi. – (Sērijas, pielikuma pamatnosaukums). – ISSN = Atslēgnosaukums.

Piemēram :

Latvijas Statistikas ikmēneša biļetens / LR Centrālā statistikas pārvalde. – Rīga : LR Centrālā statistikas pārvalde, 2004. – Maijs. – 144 lpp. - ISSN 1407-0006.

Bibliogrāfiskajā sarakstā nedrīkst iekļaut sarakstā žurnālu un avīžu komplektus.
Piemēram: žurnāls “Bilance” par 2005. gadu.

Bibliogrāfiskās norādes elektroniskajiem resursiem.

Internetā iegūtos materiālus apraksta kā bibliogrāfiskās norādes elektroniskajiem resursiem.

Attālas pieejas elektroniskie resursi:

Nosaukums: citas nosaukuma ziņas [Elektroniskais resurss]: [anotācija] / pirmās atbildības ziņas; nākamās atbildības ziņas. – Tiešsaistes pakalpojums. – Izdošanas vieta: Izdevējs, izdošanas gads. – Pieejas veids. – Resursa aprakstīšanas datums.

Lokālas pieejas elektroniskie resursi

Nosaukums: citas nosaukuma ziņas [Elektroniskais resurss] : [anotācija] / pirmās atbildības ziņas; nākamās atbildības ziņas. – Izdošanas vieta : Izdevējs, izdošanas gads. – Konkrētais resursa apzīmējums. – (Sērijas nosaukums). – Piezīme par sistēmas prasībām. – Piezīme.

(Informācijas avota uz elektroniskajiem nesējiem apraksta piemēri)

Piemēram :

Latvijas statistikas gadagrāmata [Elektroniskais resurss] / Latvijas Republikas Centrālā statistikas pārvalde = Statistical yearbook of Latvia / Central Statistical Bureau of Latvia. – Rīga : BaltMedia, 1996.– 1 kompaktdisks. – Sistēmas prasības: CD-ROM; VGA 800x600x256 color; Windows 95 vai jaunāka versija. – Teksts paral. latviešu, angļu val. – Izdots arī tekstizdevumā.

Latvijas zinātniskie žurnāli, ziņas par kuriem ir Internetā [Elektroniskais resurss] / Latvijas Zinātņu akadēmija. – Tiešsaistes pakalpojums. – [Rīga : LZA], 2004. – Nosaukums no tīmekļa lapas. – Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL: <http://www.lza.lv/LAT/zurnali.htm>. – Resurss aprakstīts 2004.g. 8.okt.

Piemēram :

Par uzņēmumu ienākuma nodokli: LR likums [Elektroniskais resurss]. – Tiešsaistes pakalpojums. – Rīga : Valsts ieņēmumu dienests, 2004. – Nosaukums no tīmekļa lapas. – Pieejas veids: tīmeklis WWW. URL: <http://www.vid.gov.lv/5likumi/lik.asp?KId=4>. –Resurss aprakstīts 2004.g. 2.okt.

Analītiskas apraksta vienības bibliogrāfiskais apraksts.

Raksts no grāmatas:

Autora uzvārds, vārds. Raksta pamatnosaukums = Paralēlnosaukums : citas nosaukuma ziņas / pirmās atbildības ziņas; nākamās atbildības ziņas // Izdevuma nosaukums, kurā raksts publicēts : citas nosaukuma ziņas / avota pirmās atbildības ziņas; avota nākamās atbildības ziņas. – Izdošanas vieta : Izdevējs, izdošanas gads. – Sējuma apzīmējums : Sējuma nosaukums, raksta atrašanās vieta avotā. – (Sērijas pamatnosaukums = Paralēlnosaukums : citas nosaukuma

ziņas ; numerācija). – ISBN.

Piemēram :

Krastiņš, Aivars. Eiropas Savienības muitas likumdošanas pamatprincipi / Aivars Krastiņš // Kas Latvijas uzņēmējam jāzina par Eiropas Savienību? / Eiropas Kustība Latvijā ; [aut.: Artis Birziņš ... [u.c.] ; sast. Tatjana Volkova]. – Rīga : Apgāds „Rasa ABC”, 2002. – 7.-32. lpp. – ISBN 9984-653-62-5.

Publikācija konferenču materiālu krājumā:

Autora uzvārds, vārds. Publikācijas nosaukums = Paralēlnosaukums: citas nosaukuma ziņas / pirmās atbildības ziņas; nākamās atbildības ziņas // Konferences nosaukums: krājuma apakšnosaukums, konferences norises vieta un laiks / atbildīgie par izdevumu. – Izdošanas vieta: Izdevējs, izdošanas gads. – Publikācijas atrašanās vieta avotā.

Piemēram :

Krastiņš, Aivars. Muitas izglītības sistēmas attīstība Latvijā = Development of the System of Customs Education in Latvia// Nodokļu administrēšanas un muitas stratēģiskā loma tautsaimniecības attīstībā: starptautiskās zinātniski praktiskās konferences zinātniskie raksti, Rīga, 2003.gada 17.decembrī. - Rīga: RTU Izdevniecība, 2003. - 46.-54.lpp.

Raksts periodiskā izdevumā:

Autora uzvārds, vārds. Raksta nosaukums: citas nosaukuma ziņas / atbildības ziņas // Periodiskā izdevuma nosaukums. – ISSN (standarta numurs). – Periodiskā izdevuma sējums, burtnīca, numurs (izdošanas gads, mēnesis, datums), raksta atrašanās vieta avotā.

Piemēram :

Ketners, Kārlis. Ir skaidri jānodala fiskālā un kriminālatbildības joma: [par nodokļu tiesību normatīvo aktu interpretāciju un piemērošanu] / /Bilance. - ISSN 1407-5709. - Nr.3 (2007, febr.), 18.-[20.]lpp.

5.7. Bibliogrāfiskā saraksta noformēšana

Bibliogrāfiskajā sarakstā jāiekļauj visi tie literatūras u.c. informācijas avoti, kurus students ir izmantojis studiju noslēgumu darbu izstrādāšanā. Bibliogrāfiskā saraksta noformējumam jāatbilst RTU pieņemtajiem noteikumiem. Bibliogrāfisko aprakstu var veidot gan patstāvīgai apraksta vienībai (grāmata, statistikas biļetens, elektroniskais resurss), gan analītiskajai apraksta vienībai jeb sastāvdaļai (raksts no krājuma, žurnāla, avīzes, interneta).

Sastādot bibliogrāfisko sarakstu, jāievēro bibliogrāfijā pieņemtā avotu norādes secība. Avotus apraksta tajā valodā, kādā tie ir sarakstīti. Tos sarindo alfabētiskā secībā pēc autora uzvārda vai darba nosaukuma pirmā burta, sagrupētus pa valodām.

Vispirms uzrāda norādes latviešu valodā latviešu alfabēta secībā, tad

uzrāda norādes latīņu cilmes valodās (angļu, vācu, franču) latīņu alfabēta secībā, pēc tam – norādes slāvu cilmes valodās (krievu) slāvu alfabēta secībā.

Bibliogrāfisko sarakstu un atsauces tekstā var veidot izmantojot saīsināto formulu:

Piemēram :

1. Andrējeva, V. Valsts ieņēmumu teorijas pamati: mācību grāmata. - Rīga: RTU Izdevniecība, 2007. - 351 lpp.
2. Angļu-latviešu nodokļu terminu vārdnīca = English-Latvian Tax Dictionary // RTU. Inženierekonomikas fakultāte. Starptautisko ekonomisko sakaru un muitas institūts; autori I. Matisone (autorkolektīva vadītāja), I.Blumfelde; red.A.Krastiņš, J.Ē.Niedrītis, K.Ketners. Rīga : RTU Izdevniecība, 2006. - 158 lpp.
3. Kauliņa, G., Andrējeva, V., Krastiņš, A. Uzņēmumu ienākuma nodokļa attīstība Latvijas nodokļu sistēmā// Rīgas Tehniskās universitātes zinātniskie raksti. 3.sēr., Ekonomika un uzņēmējdarbība. – 9.sēj.: Tautsaimniecība: teorija un prakse - Rīga: RTU Izdevniecība 2004, 52.-59.lpp.: tab.
4. Ketners, K., Zvidrina S. State policy decisions in Latvian circumstances//V.International Scientific Conference Management, Economics and business development in the new European conditions. Brno University of Technology Faculty of Business and Management. Brno 25.-26.May 2007, - Brno.:Akademicke Nakladatelstvi CERM, 2007 – 40.p.
5. Ketners, K. Nodokļu maksājumu vadības un iekšējās kontroles problēmas Latvijas uzņēmumos //Inženierekonomikas nozīme uzņēmējdarbības attīstībā: starptautiskās zinātniski praktiskās konferences materiāli, Rīga, 2000.gada 24.novembrī. - Rīga : Rīgas Tehniskā universitāte, 2000. - 52.lpp.
6. Kredītiestāžu likums. Latvijas Vēstnesis, Nr. 163, 1995, 5.okt.
7. Latvijas statistikas gadagrāmata, 2004.Rīga: LR Centrālā statistikas pārvalde, 2004. - 270 lpp.
8. Našenieks, V. E. Latvijas Republikas nodokļi un muitas maksājumi, iestājoties Eiropas Savienībā: Māc. līdz. - Rīga: Ekonomikas un kultūras augstskola, 2004. - 30 lpp.
9. Pētersone, M. Riska analīzes noteikšanas metodes, prezentācijas materiāli, 2008.
- 10.EM Ziņojums par Latvijas tautsaimniecības attīstību 2009.gada jūnijs [Elektroniskais resurss] // Ekonomikas ministrija: Publikācijas. – Resurss aprakstīts 2009.gada 2.oktobrī – <http://www.em.gov.lv/em/2nd/?cat=3378>.
- 11.Latvijas Reklāmas tirgus. Tirgus dati [Elektroniskais resurss] / Latvijas Reklāmas asociācija. – Resurss aprakstīts 2010.gada 20.februārī – <http://www.lra.lv/index2.php?sadala=66>

12.Reklāmas likums: LR likums [Elektroniskais resurss] // Latvijas Vēstnesis. – Resurss aprakstīts 2011.gada 3.janvārī – <http://www.likumi.lv/doc.php?id=163>

13.MKP „Terehova” tehnoloģiskā shēma, VID nepublicētie materiāli, 2011.

5.8. Pielikumu noformēšana

Ja tas ir nepieciešams, tad dažādus palīgmateriālus var pievienot **pielikumā**. Sadaļu „Pielikumi” (ja darbā ievieto vairāk kā vienu pielikumu) var atdalīt, pēc Bibliogrāfiskā saraksta ievietojot lapu ar attiecīgu sadaļas nosaukumu.

Katru pielikumu sāk ar jaunu lapu, augšējā labajā stūrī uzrādot tā kārtas numuru, piemēram: 1.pielikums, 2.pielikums utt. Pielikuma nosaukumu raksta ar trekniem (bold) burtiem (lieliem vai maziem) simetriski tekstam. Pielikuma lappuses tiek numurētas tā ietvaros, uz pirmās lappuses numuru neliek. Ja projektā ir tikai viens pielikums, tad pirms vārda „Pielikums” numuru neliek. Ja pielikumā ir lietderīgi pievienot kādu svešvalodā izstrādātu informatīvi normatīvo materiālu, tad to nav nepieciešams tulkot valsts valodā (drīkst pievienot oriģinālvalodā).

6. KVALIFIKĀCIJAS DARBS

6.1. Vispārīgie noteikumi

Valsts noslēguma pārbaudījums pirmā līmeņa profesionālās (koledžas) izglītības programmas noslēgumā paredz kvalifikācijas eksāmena kārtošanu valsts noslēguma pārbaudījumu komisijas sēdē. Kvalifikācijas eksāmena sastāvdaļa ir kvalifikācijas darba aizstāvēšana. Kvalifikācijas darba izstrādāšana un aizstāvēšana ir pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības studiju programmas „Muitas un nodokļu administrēšana” (turpmāk tekstā – programma) obligāta sastāvdaļa līdz ar šīs programmas laikā sekmīgi nokārtotiem mācību kursiem un praksi.

Kvalifikācijas darbs ir rakstveidā noformēts patstāvīgs analītisks pētījums, kura slēdzieni ir bāzēti uz literatūras un konkrētu datu apskatu par mācību programmas ietvaros formulētu problēmu, ņemot vērā specializāciju.

Kvalifikācijas darbu students var aizstāvēt tikai pēc tam, kad izpildītas visas mācību programmā paredzētās prasības.

Kvalifikācijas darba tematu formulē pats students. Darba tematam jābūt aktuālam.

Izvēlēto tematu students uzrāda iesniegumā un iesniedz Muitas un nodokļu katedras vadītājam (turpmāk - katedras vadītājs) rudens semestrī līdz 1.oktobrim vai pavasara semestrī - 1.martam.

Students ar kvalifikācijas darba vadītāju saskaņo darba plānu un izstrādāšanas gaitu.

6.2. Kvalifikācijas darba saturs un vispārējās prasības

Kvalifikācijas darba izstrādāšanas gaita sastāv no šādiem posmiem:

- ⇒ tēmas izvēle;
- ⇒ informācijas un datu ieguve un vākšana, to izpēte, sistematizācija un analīze atbilstoši izvēlētajā temata pamatjautājumiem;
- ⇒ darba izstrādāšana un noformēšana.

Darba izstrādes svarīgs posms ir informācijas vākšana, sistematizācija un apstrāde. Vispirms, sadarbībā ar darba vadītāju, nepieciešams sastādīt izmantojamo avotu sarakstu, kas jāizstudē, lai orientētos risināmajā problēmā. Ir jānoskaidro iespējas savākt nepieciešamo informāciju un avotus un kur tos var iegūt. Vienlaikus ar nepieciešamo datu vākšanu notiek to daļēja apstrāde un sistematizācija. Šajā posmā studentam vispusīgi un rūpīgi jāpēta izvirzītās problēmas teorētiskais pamats, kritiski jāaplūko savāktā literatūra un empīriskie dati.

Darba vadītāja pienākumos ietilpst:

- ⇒ sniegt konsultāciju pētījuma virziena noteikšanā;
- ⇒ kopā ar studentu sastādīt darba izstrādes grafiku;
- ⇒ sniegt konsultācijas darba mērķa un uzdevumu noformulēšanā;
- ⇒ konsultēt, sastādot darba plāna sākotnējo un galīgo variantu, kā arī veidojot darba struktūru;
- ⇒ konsultēt, izvēloties literatūru un citus informācijas avotus, kā arī pētījuma metodes;
- ⇒ izskatīt atsevišķas darba daļas un visu darbu kopumā un norādīt uz nepieciešamajām izmaiņām un papildinājumiem;
- ⇒ izskatīt un, ja darbs atbilst prasībām, parakstīt darbu, rekomendējot to aizstāvēšanai.

Kvalifikācijas darbs sastāv no:

- ⇒ titullapas (13. pielikums);
- ⇒ apliecinājuma lapas (2. pielikums);
- ⇒ anotācijas;
- ⇒ satura rādītāja;
- ⇒ ievada;
- ⇒ darba temata iztirzājuma sadalījumā pa nodaļām un apakšnodaļām;
- ⇒ secinājumiem un priekšlikumiem;
- ⇒ bibliogrāfiskā saraksta;
- ⇒ saīsinājumu atšifrējumiem, ja tas ir nepieciešams pētāmo jautājumu specifiskas izpratnei (to nosaka darba vadītājs);
- ⇒ pielikumiem (ja nepieciešams);
- ⇒ garantijas apliecinājuma.

Satura rādītājā uzrāda visas darba nodaļas un apakšnodaļas ar to lappušu numuriem, visiem nosaukumiem precīzi jāatbilst to nosaukumiem darbā.

Anotācija īsi raksturo darba saturu, struktūru, iegūtos rezultātus un darba apjomu. Anotācijas apjoms ir 1 lpp. Anotāciju raksta valsts valodā un svešvalodā.

Kvalifikācijas darba apjomam (neskaitot pielikumus) jābūt 30 - 40 lpp. datorsalikumā.

Ievadā jāatspoguļo:

- ⇒ tēmas aktualitātes pamatojums;

- ⇒ darba mērķa formulējums;
- ⇒ darba mērķa sasniegšanai veicamie uzdevumi;
- ⇒ izmantoto pētīšanas un plānošanas metožu un paņēmienu uzskaitījums;
- ⇒ pētījuma un plānošanas periods;
- ⇒ literatūras un avotu grupu uzskaitījums (piemēram, speciālā ekonomiskā literatūra, valsts statistikas dati, uzņēmumu nublicētie materiāli u.c.);
- ⇒ darba mērķu un uzdevumu ierobežojuma pamatojums.

Tēma jāizklāsta loģiskā secībā, sadalot atsevišķās nodaļās. Nodaļa ietver kādu noslēgtu tēmas daļu. Ja nodaļā ietverta kāda sarežģīta, daudzpusīga problēma, to sadala apakšnodaļās. Darbā nevajadzētu būt vairāk par 3 nodaļām, vienā lappusē nedrīkst būt divi viena līmeņa (apakšnodaļu) virsraksti.

Darbā izmantotos vizuālos materiālus (attēlus), kā arī statistiskos datus, kas apkopoti tabulās, noformēti grafikos, shēmās, kartogrammās utt., ir jāanalizē vai jākomentē.

Secinājumi un priekšlikumi ir darba noslēdzošā sadaļa. Tos jāraksta **tēžu veidā** (cēlonis-fakts-secinājums vai priekšlikums) tiem jābūt savstarpēji atdalītiem un jānumurē. Secinājumiem jāatspoguļo visas darba nodaļas un jāizriet no darba teksta. Nedrīkst ietvert faktus, kas nav minēti darba iztirzājumā. Priekšlikumiem jāizriet no secinājumiem. Priekšlikumiem tēžu veidā jāatspoguļo darbā izstrādātos ierosinājumus problēmu risināšanai, esošās situācijas uzlabošanai, pozitīvās pieredzes izmantošanai u.c.

7. DIPLOMDARBS

7.1. Vispārīgie noteikumi

Diplomdarba izstrāde ir bakalaura profesionālo studiju programmas „Muitas un nodokļu administrēšana” obligāta sastāvdaļa līdz ar šīs programmas laikā sekmīgi nokārtotiem studiju kursiem. Darba izstrādāšana ir noslēdzošais posms otrā līmeņa augstākās profesionālās izglītības sistēmas piektā kvalifikācijas līmeņa iegūšanai.

Diplomdarbs atspoguļo kvalificētu, zinātnisku, publiski aizstāvamam pētījumu par aktuālu studiju virziena „Muitas un nodokļu administrēšana” izvēlētu tēmu. Diplomdarba kopējais apjoms ir 12 kredītpunkti. Diplomdarba izstrādāšana un aizstāvēšana ir atbildīgs un noslēdzošs posms bakalauru sagatavošanā. Diplomdarbā tiek atspoguļoti studenta pētījuma rezultāti un tas nedrīkst aprobežoties tikai ar citu autoru publicētu materiālu kompilāciju. Diplomdarbs ir patstāvīgs pētījums un par to, cik sekmīgi šis darbs ir izstrādāts, atbild darba autors, ko apliecina ar savu parakstu.

Diplomdarbs ir analītisku pētījumu rezultātā konstatēto problēmu teorētisks un praktisks risinājums, ko students veic par paša izvēlētu tēmu.

Diplomdarbu izstrādā par aktuālu tematu, kuru students ierosina pats. Darba temata aktualitāti raksturo šobrīd vai prognozējami nākotnē neatrisinātu problēmu esamība un nepieciešamība tās atrisināt. Diplomdarba tematu ir jāizvēlas ņemot vērā savas zinātniskās un profesionālās intereses un sagatavotības līmeni, informācijas datu un literatūras pieejamību, vai arī konkrētas darba vietas intereses.

Pēc tēmas apstiprināšanas studentam jāveic pētījums izvēlētajā jomā un rūpīga problēmas analīze, darbs atbilstoši jānoformē un jāaizstāv, pamatojot pētījuma rezultātus ar konkrētiem datiem un nākot klajā ar oriģināliem priekšlikumiem un pētījuma rezultātā konstatētu problēmu risinājumiem. Lai diplomdarbu iesniegtu aizstāvēšanai nepieciešama darba vadītāja rakstiskā atsauksme. Vadītāja piedalīšanās darba aizstāvēšanā ir vēlama.

Diplomdarbs ir teorētiski pamatots praktisks pētījums, kurš kalpo par pamatu profesionālā grāda piešķiršanai. Diplomdarbs nedrīkst sastāvēt tikai no uzņēmuma, iestādes, nozaru, kā arī Latvijas vai ārvalstu normatīvo aktu vai darbības procesu apraksta.

7.2. Diplomdarba saturs un vispārējās prasības

Diplomdarba izstrādāšanas gaita sastāv no šādiem posmiem:

⇒ tēmas izvēle;

⇒ informācijas un datu ieguve un vākšana, to izpēte,

sistematizācija un analīze atbilstoši izvēlētajā temata pamatjautājumiem;

⇒ darba izstrādāšana un noformēšana.

Darba izstrādes svarīgs posms ir informācijas vākšana, sistematizācija un apstrāde. Vispirms, sadarbībā ar darba vadītāju, nepieciešams sastādīt izmantojamo avotu sarakstu, kas jāizstudē, lai orientētos risināmajā problēmā. Ir jānoskaidro iespējas savākt nepieciešamo informāciju un avotus un kur tos var iegūt. Vienlaikus ar nepieciešamo datu vākšanu notiek to daļēja apstrāde un sistematizācija. Šajā posmā studentam vispusīgi un rūpīgi jāpēta izvirzītās problēmas teorētiskais pamats, kritiski jāaplūko savāktā literatūra un empīriskie dati.

Darba vadītāja pienākumos ietilpst:

- ⇒ sniegt konsultāciju pētījuma virziena noteikšanā;
- ⇒ kopā ar studentu sastādīt darba izstrādes grafiku;
- ⇒ sniegt konsultācijas darba mērķa un uzdevumu noformulēšanā;
- ⇒ konsultēt, sastādot darba plāna sākotnējo un galīgo variantu, kā arī veidojot darba struktūru;
- ⇒ konsultēt, izvēloties literatūru un citus informācijas avotus, kā arī pētījuma metodes;
- ⇒ izskatīt atsevišķas darba daļas un visu darbu kopumā un norādīt uz nepieciešamajām izmaiņām un papildinājumiem;
- ⇒ izskatīt un, ja darbs atbilst prasībām, parakstīt darbu, rekomendējot to aizstāvēšanai.

Diplomdarba apjomam jābūt ne mazāk kā 60 lpp. datorsalikuma teksta, neskaitot pielikumus.

Diplomdarbā ietilpst šādas obligātās sastāvdaļas:

- ⇒ titullapa (13. pielikums);
- ⇒ darba apliecinājuma lapa (3. pielikums);
- ⇒ anotācija;
- ⇒ satura rādītājs;
- ⇒ ievads;
- ⇒ diplomdarba izklāsta daļa;
- ⇒ secinājumi un priekšlikumi;
- ⇒ bibliogrāfiskais saraksts;
- ⇒ saīsinājumu atšifrējums, ja tas ir nepieciešams pētāmo jautājumu

specifiskas izpratnei (to nosaka darba vadītājs);

- ⇒ pielikumi (ja tie ir nepieciešami darbā sniegtās informācijas ilustrācijai).
- ⇒ studenta garantijas apliecinājums par autortiesību ievērošanu diplomdarba izstrādāšanā, ko apstiprina ar savu parakstu;

Anotācija ir attiecīga diplomdarba kopsavilkums divās valodās, ko raksta valsts valodā un vienā svešvalodā, kas saīsinātā veidā atspoguļo visus diplomdarba ievada elementus, sevišķi uzsverot darba teorētisko un praktisko vērtību. Anotācijai ir jāatspoguļo tēmas aktualitāte un nozīmīgums, kā arī diplomdarba struktūras un apjoma raksturojums (nodaļu, lappušu, attēlu, tabulu un pielikumu skaits), darba mērķis un uzdevumi, pētījuma priekšmets un objekts, darba praktiskā nozīme.

Ievads ir darba un tā satura sistematizēta koncepcija, kas dod vispārēju apskatu par pētāmo problēmu. Tā ir kā darba vizītkarte, kam jāieinteresē potenciālais lasītājs, sniedzot izpratni par darba saturu un iegūstamo rezultātu. Ievada apjomam jābūt 2...3 lpp. (apmēram 5% no diplomdarba kopapjoma). Ievada nepieciešamie elementi ir šādi:

- ⇒ tiek norādīta darba tēmas aktualitāte, problēmas vispārīgs raksturojums, tās nozīmīgums, t.i., jautājums vai jautājumu kopums, kuram ir nepieciešams papildu izpētes darbs, gan teorētiskā, gan praktiskā līmenī. Pētījuma problēmas pamatojumam jābūt balstītam uz jaunākajām atziņām gan zinātniskajos atklājumos, gan saistītam ar mūsdienu aktualitātēm. Nepieciešamība pēc padziļinātas izvēlētas problēmas izpētes arī nosaka pētījuma aktualitāti;
- ⇒ pētījuma objekta un priekšmeta raksturojums. Pētījuma objekts un priekšmets ir tie, kas reāli satur pētījuma problēmu jeb pretrunu, kuras risinājums ir jārod pētniecības procesā. Līdz ar to var teikt, ka pētījuma objekts ietver sevī problēmu, bet pētījuma priekšmets(i) - pētījuma problēmas cēloņus. Pētījuma objekts var būt lieta, parādība, organizācija, nozare, process, kas funkcionē un parādās ar dažādiem raksturlielumiem un īpašībām. Tas nozīmē, ka par pētījuma objektu var būt jebkas, kas satur pretrunu. Savukārt pētījuma priekšmets ir daudz konkrētāks nekā pētījuma objekts, jo ir pētījuma objekta raksturīgākā(s) īpašība(s), un tam piemīt tieša ietekme uz pētījuma objekta pastāvēšanu un funkcionēšanu. Var teikt, ka pētījuma priekšmets ir tāds īpašību kopums, kurš nevar palikt neizpētīts, lai noskaidrotu pētījuma problēmas veidošanos un atklātu pētījuma problēmu;
- ⇒ tiek formulēts diplomdarba mērķis;

- ⇒ tiek noteikti darba uzdevumi, kas ir secīgi pētāmie jautājumi darba mērķa sasniegšanai (tiem jāatbild uz jautājumu ko darīt? kāpēc darīt?);
- ⇒ īsumā raksturoti pētāmie jautājumi, parādīta darba specifika;
- ⇒ tiek prognozēta diplomdarba praktiskā vērtība;
- ⇒ tiek norādīti ierobežojumi - pētījuma laika robežas, aplūkojamo jautājumu loks u.tml.;
- ⇒ tiek nosauktas darbā izmantotās pētījumā metodes;
- ⇒ īsumā tiek dots ieskats izmantotās literatūras un avotu klāstā (īpaši izceļamie teorētiskie avoti, nozīmīgākās koncepcijas, statistiskās informācijas avoti, npublicētie materiāli, intervijas u.c.).

Ņemot vērā to, ka diplomdarba apjoma ietvaros bieži vien nav iespējams pietiekami dziļi izpētīt visus ar problēmu saistītos jautājumus, izvirzot pētījuma objektu un priekšmetus, var noteikt temata ierobežojumus.

Ievadā jāatspoguļo diplomdarba metodoloģiskais pamats. Diplomdarbā izmantotās pētījumu metodes ir rīki, ar kuru palīdzību tiek īstenoti darba uzdevumi. Tās atbilstoši uzdevuma saturam var būt dažādas. Var lietot ekonomiskas analīzes, statistiskas analīzes metodes (salīdzināšana, grupēšana, vidējo un relatīvo lielumu aprēķināšana), kā arī ekonomiski matemātiskās metodes (korelācijas analīze, tīklveida grafiku sastādīšana, spēļu teorijas izmantošana u.c.), tāpēc ievadā jānorāda, kādas metodes darbā izmantotas un kāpēc izvēlētas tieši šādas pētījumu metodes.

Diplomdarba izklāsta daļa, pēc studenta ieskatiem, var tikt sadalīta tematiskajās nodaļās. Diplomdarba izklāsta daļas sadalījumu nosaka pētījuma temats un informācijas apjoms.

Diplomdarba izklāsta daļas uzdevums ir sistematizētā veidā sniegt pētāmas problēmas teorētisku un praktisku pamatojumu. Darba pamatdaļu sadala nodaļās. Apjoma ziņā lielas nodaļas lietderīgi sadalīt apakšnodaļās. Nodaļu un apakšnodaļu skaits netiek reglamentēts, tas izriet no darba apjoma un satura. Ieteicams ne vairāk kā 3 nodaļas. Lai izvairītos no darba sadrumstalotības, apakšnodaļa nevar būt mazāka par 2 lappusēm.

Diplomdarba izklāsta daļā jābūt:

- ⇒ pētāmās tēmas teorētiskajai analīzei;
- ⇒ konstatēto problēmu vai aktualitāšu analīzei;
- ⇒ zinātniski praktiskiem risinājumiem.

Secinājumiem un priekšlikumiem jābūt savstarpēji atdalītiem, lakoniskiem, formulētiem tēžu veidā (cēlonis-fakts-secinājums vai priekšlikums), ne garākiem par 3...4 lpp. (apmēram 5% no kopapjoma). Šajā

sadaļā students apkopo veiktos pētījumus, koncentrētā veidā atspoguļojot paveikto darbu, izdarītos secinājumus, izstrādātos priekšlikumus, pieņemtos lēmumus un iegūtos rezultātus. Secinājumi nevar būt patvaļīgi, tiem jāizriet no darba teksta. Priekšlikumiem jāizriet no secinājumiem, kas diplomdarbā ir pamatoti. Nobeigumā sniedz piebildi, vai par šo problēmu ir vai nav nepieciešams turpināt pētījumus (ja ir, tad kādā virzienā un ar kādām metodēm).

Secinājumos autoram jāpierāda, ka darba mērķis ir sasniegts un jāparāda, ka diplomdarba uzdevumi ir izpildīti. Dažos gadījumos, kad darba mērķis nav sasniegts, tas jānorāda secinājumos, minot galvenos iemeslus un turpmākos pētījuma virzienus. Secinājumos nav pieļaujami citāti no citu autoru darbiem.

Priekšlikumiem jābūt konkrētiem, pamatotiem, realizējamiem praksē, tiem jāizriet no darbā veiktajiem pētījumiem un izdarītajiem secinājumiem. Tie nedrīkst būt savstarpēji pretrunīgi. Priekšlikumi nedrīkst būt formulēti nekonkrētā, vispārinātā veidā, piemēram, „sakārtot likumdošanu”, „rādīt komercdarbībai labvēlīgu vidi”, „uzlabot nodokļu sistēmu”; autoram ir konkrēti jāmin, **kas, kam, kad un kāpēc būtu jādara**. Priekšlikumos apkopo darbā pamatotas rekomendācijas trūkumu novēršanai vai pozitīvas pieredzes izmantošanai.

Bibliogrāfiskajā sarakstā ir jāiekļauj visu grāmatu, rakstu, tekstu un citas informācijas uzskaitījumu, uz kuriem ir atsauces darbā un kuri ir izmantoti darba izstrādes gaitā, to skaitam jābūt ne mazākam par 20.

8. MAĢISTRA DARBS

8.1. Vispārīgie noteikumi

Maģistra darba izstrāde ir maģistra profesionālo studiju programmas „Muitas un nodokļu administrēšana” obligāta sastāvdaļa līdz ar šīs programmas laikā sekmīgi nokārtotiem studiju kursiem.

Maģistra darbs atspoguļo kvalificētu, zinātnisku, publiski aizstāvamam pētījumu par aktuālu studiju virziena „Muitas un nodokļu administrēšana” izvēlētu tematu. Maģistra darbā tiek atspoguļoti oriģināla pētījuma rezultāti un tas nedrīkst aprobežoties tikai ar citu autoru publicētu materiālu kompilāciju. Maģistra darbs ir patstāvīgs pētījums un par to, cik sekmīgi šis darbs ir izstrādāts, atbild darba autors, ko apliecina ar savu parakstu.

Maģistra darbu izstrādā par aktuālu tematu, kuru maģistrants ierosina pats ne vēlāk kā maģistra studiju otrajā semestrī. Darba temata aktualitāti raksturo šobrīd vai prognozējami nākotnē neatrisinātu problēmu esamība un nepieciešamība tās atrisināt.

Maģistra darba tematu ir jāizvēlas ņemot vērā savas zinātniskas un profesionālas intereses un sagatavotības līmeni, informācijas datu un literatūras pieejamību, vai arī konkrētas darba vietas intereses. Temats jāizvēlas un jānoformulē atbilstoši savām zināšanām un interesēm,

Maģistrants iesniedz Muitas un nodokļu katedrā maģistra darba temata pieteikumu, ne vēlāk kā sešus mēnešus pirms paredzamās maģistra darba aizstāvēšanas. Par maģistra darba zinātnisko vadītāju var būt zinātņu doktors vai Muitas un nodokļu katedras darbinieks, kas strādā ne zemāk kā praktiskā docenta amatā. Ja nepieciešams, pēc saskaņošanas ar zinātnisko vadītāju un Muitas un nodokļu katedras vadītāju maģistranti var izmantot profesionālu - attiecīgās nozares speciālistu palīdzību. Šāda palīdzība tiek kvalificēta kā konsultācija, un attiecīgas personas vārds tiek norādīts uz maģistra darba apliecinājuma lapas kā „konsultants”.

Pēc temata apstiprināšanas maģistrantam, kopā ar zinātnisko vadītāju, jāveic pētījums izvēlētajā jomā un rūpīga problēmas analīze, darbs atbilstoši jānoformē un jāaizstāv, pamatojot pētījuma rezultātus ar konkrētiem datiem un nākot klajā ar oriģināliem priekšlikumiem un problēmas risinājumiem.

Maģistra darbā ir jāatspoguļo problēma, kas ir aktuāla, jāpamato attiecīgās problēmas izpēti nepieciešamība, jāpamato secinājumi un jāformulē oriģināli autora priekšlikumi aplūkoto problēmu risinājumiem, kā arī jāizstrādā pētījumā analizēto jomu perspektīvas prognoze.

8.2. Maģistra darba saturs un vispārējās prasības

Maģistra darba izstrādāšanas gaita sastāv no šādiem posmiem:

- ⇒ temata izvēle;
- ⇒ darba plāna sastādīšana;
- ⇒ informācijas un datu ieguve un vākšana, to izpēte, sistematizācija un analīze atbilstoši izvēlētajam temata pamatjautājumiem;
- ⇒ darba izstrādāšana un noformēšana.

Darba izstrādes svarīgs posms ir informācijas vākšana, sistematizācija un apstrāde. Vispirms, sadarbībā ar darba vadītāju, nepieciešams sastādīt izmantojamo avotu sarakstu, kas jāizstudē, lai orientētos risināmajā problēmā. Ir jānoskaidro iespējas savākt nepieciešamo informāciju un avotus un kur tos var iegūt. Vienlaikus ar nepieciešamo datu vākšanu notiek to daļēja apstrāde un sistematizācija. Šajā posmā maģistrantam vispusīgi un rūpīgi jāpēta izvirzītās problēmas teorētiskais pamats, kritiski jāaplūko savāktā literatūra un empīriskie dati.

Darba vadītāja pienākumos ietilpst:

- ⇒ sniegt konsultāciju pētījuma virziena noteikšanā
- ⇒ kopā ar maģistrantu sastādīt darba izstrādes grafiku;
- ⇒ sniegt konsultācijas darba hipotēzes, mērķa un uzdevumu noformulēšanā;
- ⇒ konsultēt, sastādot darba plāna sākotnējo un galīgo variantu, kā arī veidojot darba struktūru;
- ⇒ konsultēt, izvēloties literatūru un citus informācijas avotus, kā arī metodes;
- ⇒ izskatīt atsevišķas darba daļas un visu darbu kopumā un norādīt uz nepieciešamajām izmaiņām un papildinājumiem;
- ⇒ izskatīt un, ja darbs atbilst prasībām, parakstīt darbu, rekomendējot to aizstāvēšanai.

Maģistra darba apjomam jābūt 80 - 100 lpp. datorsalikuma teksta, neskaitot pielikumus.

Maģistra darbā ietilpst šādas obligātās sastāvdaļas:

- ⇒ titullapa (13.pielikums);
- ⇒ apliecinājuma lapa (3.pielikums);
- ⇒ anotācija;
- ⇒ satura rādītājs;
- ⇒ ievads;
- ⇒ maģistra darba izklāsta daļa;

- ⇒ secinājumi un priekšlikumi;
- ⇒ bibliogrāfiskais saraksts;
- ⇒ saīsinājumu atšifrējums, ja tas ir nepieciešams pētāmo jautājumu specifiskas izpratnei (to nosaka darba vadītājs);
- ⇒ pielikumi (ja tie ir nepieciešami);
- ⇒ maģistranta garantijas apliecinājums par autortiesību ievērošanu maģistra darba izstrādāšanā, ko apstiprina ar savu parakstu.

Anotācija ir maģistra darba kopsavilkums divās valodās, ko raksta valsts valodā un vienā svešvalodā, kas saīsinātā veidā atspoguļo visus maģistra darba ievada elementus, sevišķi uzsverot darba teorētisko un praktisko vērtību. Anotācijai ir jāatspoguļo tēmas aktualitāte un nozīmīgums, kā arī maģistra darba struktūras un apjoma raksturojums (nodaļu, lappušu, attēlu, tabulu un pielikumu skaits), darba mērķis un uzdevumi, pētījuma priekšmets un objekts, darba praktiskā nozīme.

Ievads ir darba un tā satura sistematizēta koncepcija, kas dod vispārēju apskatu par pētāmo problēmu. Tā ir kā darba vizītkarte, kam jāieinteresē potenciālais lasītājs, sniedzot izpratni par darba saturu un iegūstamo rezultātu. Ievada apjomam jābūt 3...5 lpp. (apmēram 5% no maģistra darba kopapjoma). Ievada nepieciešamie elementi ir šādi:

- ⇒ tiek norādīta darba tēmas aktualitāte, problēmas vispārīgs raksturojums, tās nozīmīgums, t.i., jautājums vai jautājumu kopums, kuram ir nepieciešams papildu izpētes darbs, gan teorētiskā, gan praktiskā līmenī. Pētījuma problēmas pamatojumam jābūt balstītam uz jaunākajām atziņām gan zinātniskajos atklājumos, gan saistītam ar mūsdienu aktualitātēm. Nepieciešamība pēc padziļinātas izvēlētās problēmas izpētes arī nosaka pētījuma aktualitāti;
- ⇒ pētījuma objekta un priekšmeta raksturojums. Pētījuma objekts un priekšmets ir tie, kas reāli satur pētījuma problēmu jeb pretrunu, kuras risinājums ir jārod pētniecības procesā. Līdz ar to var teikt, ka pētījuma objekts ietver sevī problēmu, bet pētījuma priekšmets(i) - pētījuma problēmu cēloņus. Pētījuma objekts var būt lieta, parādība, organizācija, nozare, process, kas funkcionē un parādās ar dažādiem raksturlielumiem un īpašībām. Tas nozīmē, ka par pētījuma objektu var būt jebkas, kas satur pretrunu. Savukārt pētījuma priekšmets ir daudz konkrētāks nekā pētījuma objekts, jo ir pētījuma objekta raksturīgākā(s) īpašība(s), un tam piemīt tieša ietekme uz pētījuma objekta pastāvēšanu un funkcionēšanu. Var teikt, ka pētījuma priekšmets ir tāds īpašību kopums, kurš nevar palikt neizpētīts, lai noskaidrotu pētījuma problēmas veidošanos un

- atklātu pētījuma problēmu;
- ⇒ tiek formulēts maģistra darba mērķis;
- ⇒ tiek noteikta pētījuma gaitā pierādāmā darba hipotēze;
- ⇒ tiek nosaukti darba uzdevumi, kas ir secīgi pētāmie jautājumi darba mērķa sasniegšanai;
- ⇒ koncentrētā veidā tiek parādīta darba uzbūve, īsumā raksturoti pētāmie jautājumi, parādīta darba specifika;
- ⇒ tiek formulēta maģistra darba praktiskā vērtība;
- ⇒ tiek norādīti ierobežojumi - pētījuma laika robežas, aplūkojamo jautājumu loks u.tml.;
- ⇒ tiek nosauktas pētījumā izmatotās metodes;
- ⇒ īsumā tiek dots ieskats izmantotās literatūras un avotu klāstā (īpaši izceļamie teorētiskie avoti, nozīmīgākās koncepcijas, statistiskās informācijas avoti, npublicētie materiāli, intervijas u.c.).

Ņemot vērā to, ka maģistra darba apjoma ietvaros bieži vien nav iespējams pietiekami dziļi izpētīt visus ar problēmu saistītos jautājumus, izvirzot pētījuma objektu un priekšmetus, var noteikt temata norobežojums.

Ievadā jāatspoguļo maģistra darba metodoloģiskais pamats. Maģistra darbā izmantotās pētījumu metodes ir rīki, ar kuru palīdzību tiek īstenoti darba uzdevumi. Tās atbilstoši uzdevuma saturam var būt dažādas. Var lietot ekonomiskas analīzes, statistiskas analīzes metodes (salīdzināšana, grupēšana, vidējo un relatīvo lielumu aprēķināšana), ekonomiski matemātiskās metodes (korelācijas un regresijas analīze, tīklveida grafiku sastādīšana, spēļu teorijas izmantošana u.c.), tāpēc ievadā jānorāda, kādas metodes darbā izmantotas un kāpēc izvēlētas tieši tās.

Maģistra darba izklāsta daļa, pēc maģistranta ieskatiem, var tikt sadalīta tematiskajās nodaļās vai arī atsevišķi nodalot maģistra darba analītisko, teorētisko un zinātniski praktisko daļu. Maģistra darba izklāsta daļas sadalījumu nosaka pētījuma temats un informācijas apjoms.

Maģistra darba izklāsta daļas uzdevums ir sistematizētā veidā sniegt pētāmas problēmas teorētisku un praktisku pamatojumu. Darba pamatdaļu sadala nodaļās. Apjoma ziņā lielas nodaļas lietderīgi sadalīt apakšnodaļās. Nodaļu un apakšnodaļu skaits netiek reglamentēts, tas izriet no darba apjoma un satura. Ieteicams ne vairāk kā trīs nodaļas. Lai izvairītos no darba sadrumstalotības, apakšnodaļa nevar būt mazāka par divām lappusēm.

Maģistra darba analītiskās daļas apjoms ir 20...25 lpp. (apmēram 25% no kopapjoma). Tās saturam pilnībā jāatbilst darba tematam. Šajā daļā tiek veikta problēmas stāvokļa analīze. Tiek izklāstīts iekšzemes un ārzemju

zinātniskās un praktiskās literatūras, kā arī statistikas datu apskats par pētāmās problēmas ekonomiskajiem aspektiem. Literatūras, kā arī citu informācijas avotu, metožu utt. analīzei jābūt kritiskai, atspoguļojot gan priekšrocības, gan trūkumus. Jau analīzes gaitā maģistrants paredz pētāmās problēmas risināšanas iespējas, atbilstoši noteiktajam apstākļu un faktoru ierobežojumam. Analītisko daļu izstrādā, izmantojot ražošanas un uzņēmējdarbības ekonomiskajā analīzē lietoto metožu un līdzekļu arsenālu.

Analītiskos pētījumus sadala 2...3 nodaļās. Analītiskās daļas noslēgumā sniedz veiktā pētījuma apkopojumu, kā arī norāda uz ierobežojumiem, kuros ir spēkā veiktie secinājumi. Analītisko daļu izmanto par bāzi nākamās – teorētiskās daļas izstrādāšanai. Tāpēc tai jābūt konkrētai, saprotamai un precīzai. Analītisko pētījumu sniedz tekstuāla apraksta, tabulu, grafiku, formulu u.tml. veidā.

Teorētiskās daļas apjomam jābūt 24...30 lpp. (apmēram 30% no maģistra darba kopapjoma). Teorētiskā daļa ir maģistra darba galvenā daļa. Izmantojot analīzes datus, uz faktiskā materiāla bāzes, maģistrants veic atbilstošus korektus teorētiskus secinājumus, formulē likumsakarības, pilnībā parāda novitātes elementus, precīzi formulē teorētiskos zinātniskos rezultātus, atbilstoši pētāmajai problēmai. Šīs nodaļas saturam jābūt pārlicinošam. Ierobežojumiem, formulām, sakarībām, izstrādātām metodēm, jābūt loģiskām un pamatotām pēc būtības. Visiem teorētiskās nodaļas jautājumiem jābūt savstarpēji saistītiem, un tiem noteikti jāatbilst maģistra darba tematam.

Teorētiskajā daļā veic nepieciešamos aprēķinus, variantu salīdzināšanu, metožu un līdzekļu izvēli, kā arī izstrādā ar nospraustu uzdevumu risināšanu saistītus algoritmus, modeļus, shēmas, nolikumus, skalas, klasifikācijas un grupēšanas principus utt.

Par aprēķinu un izstrādņu sākumdatiem var izmantot literatūras un sekundāros informācijas avotus, kas pētīti analītiskajā daļā, maģistranta pētījumus un iegūtos rezultātus, kas veikti un iegūti mācību procesa laikā Muitas un nodokļu katedrā, oficiālās statistikas un ekonomiskās periodikas datus, Valsts ieņēmumu dienesta, Finanšu ministrijas, komercsabiedrību, ekspertu novērtēšanas datus u.tml. materiālus. Izmantojot šos materiālus, obligāti jāievēro korekta ierobežojumu izvēle, faktoru iespējamo izmaiņu diapazons, laika faktors, gadījuma rakstura un varbūtējie lielumi. Kur vien tas ir lietderīgi un iespējams, ieteicams izmantot daudz variantu aprēķinus visizdevīgākā (optimālā) rezultāta iegūšanai.

Teorētiskajā daļā aplūkotos jautājumus sadala 2...3 nodaļās. Teorētiskās daļas nobeigumā sniedz apkopojumus un ieteikumus, kas ļauj secināt, ka autors, pateicoties ekonomiskajai domāšanai, prot pētīt un analizēt situāciju nodokļu un muitas administrēšanas, valsts fiskālās politikas jomā, spēj noteikt radušās problēmas, kā arī izvirzīt ekonomiska rakstura priekšlikumus un pieņemt

lēmumus problēmas risināšanai, pamatojot tos ar ekonomiskiem aprēķiniem un izstrādņēm.

Zinātniski praktiskajā daļā sniedz ieteikumus par teorētiskajā daļā veikto zinātnisko priekšlikumu, pieņemto lēmumu un iegūto rezultātu praktisko izmantošanu. Šai daļai ir jāpārlicina, ka pētījumam ir praktiska nozīme un rezultāti ir derīgi turpmākai izmantošanai. Priekšlikumiem par praktisko izmantošanu jābūt skaidriem un konkrētiem. Arī zinātniski praktiskās daļas materiālus apkopo 2...3 nodaļās.

Secinājumiem un priekšlikumiem jābūt lakoniskiem, ne garākiem par 4...5 lpp. (apmēram 5% no kopapjoma). Šajā sadaļā maģistrants apkopo veiktos pētījumus, koncentrētā veidā atspoguļojot paveikto darbu, izdarītos secinājumus, izstrādātos priekšlikumus, pieņemtos lēmumus un iegūtos rezultātus. Priekšlikumiem jāizriet no secinājumiem, kas maģistra darbā ir ekonomiski pamatoti. Nobeigumā sniedz piebildi, vai par šo problēmu ir vai nav nepieciešams turpināt pētījumus (ja ir, tad kādā virzienā un ar kādām metodēm).

Secinājumos autoram jāpierada, ka darba mērķis ir sasniegts un jāparāda, ka maģistra darba uzdevumi ir izpildīti. Dažos gadījumos, kad darba mērķis nav sasniegts, tas jānorada secinājumos, minot galvenos iemeslus un turpmākos pētījuma virzienus. Secinājumos nav pieļaujami citāti no citu autoru darbiem. Priekšlikumiem jābūt pamatotiem, tiem jāizriet no darbā veiktajiem pētījumiem un izdarītajiem secinājumiem. Priekšlikumiem jābūt konkrētiem, pamatotiem un realizējamiem praksē. Tie nedrīkst būt savstarpēji pretrunīgi. Priekšlikumi nedrīkst būt formulēti nekonkrētā, vispārinātā veidā, piemēram, “sakārtot likumdošanu”, “rādīt komercdarbībai labvēlīgu vidi”, “uzlabot nodokļu sistēmu”; autoram ir konkrēti jāmin, kas, kam, kad un kāpēc būtu jā dara. Priekšlikumos apkopo darbā pamatotas rekomendācijas trūkumu novēršanai vai pozitīvas pieredzes izmantošanai.

Bibliogrāfiskajā sarakstā ir jāiekļauj visu grāmatu, rakstu, tekstu un citas informācijas uzskaitījumu, uz kuriem ir atsauces darbā un kuri ir izmantoti darba izstrādes gaitā, to skaitam jābūt ne mazākam par 25.

Vienlaikus ar maģistra darbu maģistrants sagatavo **maģistra darba kopsavilkumu** (5 eksemplāri latviešu valodā). Kopsavilkumu noformē datorsalikumā uz vienas A4 formāta lapas kā "vāciņus". Datorsalikumam pirms samazināšanas var izmantot 14., 15. vai 16. izmēra fontus. Kopsavilkuma apjoms kopā ar titullapu (15. pielikums) ir 4 lpp. datorsalikuma teksta. Kopsavilkums saīsinātā veidā atspoguļo visus maģistra darba ievada elementus, sevišķi uzsverot darba teorētisko un praktisko vērtību. Kopsavilkuma ieteicamā struktūra:

⇒ temata aktualitātes un nozīmīguma, kā arī maģistra darba struktūras un apjoma, raksturojums;

- ⇒ darba mērķis un uzdevumi;
- ⇒ pētījuma priekšmets un objekts;
- ⇒ darba zinātniskā novitāte un praktiskā nozīme;
- ⇒ darba izklāsta nodaļu īsa, konspektīva anotācija;
- ⇒ galvenie secinājumi un priekšlikumi.

9. PRASĪBAS MAĢISTRA DARBA PROJEKTA DAĻAS IZSTRĀDĀŠANAI UN AIZSTĀVĒŠANAI

(nodokļu ekonomista vai muitas iestādes struktūrvienības vadītāja
kvalifikācijas iegūšanai)

Diplomdarbs (maģistra darba projekta daļa) nodokļu ekonomista vai muitas iestādes struktūrvienības vadītāja kvalifikācijas (piektā līmeņa profesionālas kvalifikācijas) iegūšanai profesionālajā maģistra studiju programmā „Muitas un nodokļu administrēšana”, maģistranti izstrādā, izpildot Augstskolu likumā iekļautās prasības.

Diplomdarbs ir analītiski ekonomisko pētījumu rezultātā konstatēto problēmu teorētisks un praktisks risinājums, ko maģistrants veic par paša izvēlētu tematu. Kvalifikācija tiek piešķirta vienlaicīgi ar maģistra profesionālo grādu muitas un nodokļu administrēšanā pēc maģistra darba aizstāvēšanas.

Diplomdarba (maģistra darba projekta daļas) izstrādes mērķi ir:

- ⇒ demonstrēt teorētisko zināšanu praktisko pielietojumu: teorētisko jēdzienu un metodoloģijas pārzināšanu un maģistranta izvēlētās jomas izpētes prasmi;
- ⇒ demonstrēt maģistranta prasmi noteikt un risināt muitas un nodokļu administrēšanas problēmas;
- ⇒ demonstrēt sistēmisku pieeju diplomdarba izstrādē;
- ⇒ parādīt prasmi lietot šim nolūkam pieejamās informācijas tehnoloģijas un teorētiskās zināšanas attiecīgajos studiju priekšmetos;
- ⇒ izdarīt pamatotus secinājumus un izstrādāt reālus priekšlikumus.

Diplomdarbam jāatbilst **šādām prasībām:**

- ⇒ jāatspoguļo attiecīgās speciālās literatūras, ekonomiskās informācijas un citu avotu pārzināšanas prasme;
- ⇒ jāatspoguļo prasme apkopot un analizēt informāciju, izmantojot atbilstošas pētīšanas metodes un tehniskos līdzekļus;
- ⇒ jābūt konkrētās, aktuālas problēmas patstāvīgiem vai grupā veiktiem pētījumiem;
- ⇒ jāsaturs lietišķa pētījuma gaitas un rezultātu precīzs, skaidrs un loģisks izklāsts, no pētījuma rezultātiem izrietoši autora secinājumi un priekšlikumi;

Diplomdarba tēmai ir jāatspoguļo problēma, kas ir aktuāla konkrētā nozarē, darbā ir jāpamato attiecīgās problēmas izpētes nepieciešamība, jāpamato secinājumi un jāformulē priekšlikumi aplūkoto problēmu risinājumiem, kā arī jāizstrādā pētījumā analizēto jomu perspektīvas prognoze.

Diplomdarbs (maģistra darba projekta daļa) sastāv no ievada, izklāsta daļas, kā arī secinājumiem un priekšlikumiem, bibliogrāfiskā saraksta. Diplomdarba apjomam jābūt 40...50 lpp. datorsalikuma teksta, neskaitot pielikumus.

Diplomdarbā ietilpst šādas obligātās sastāvdaļas:

- ⇒ titullapa (14. pielikums);
- ⇒ apliecinājuma lapa (3. pielikums);
- ⇒ anotācija;
- ⇒ satura rādītājs;
- ⇒ ievads;
- ⇒ izklāsta daļa;
- ⇒ secinājumi un priekšlikumi;
- ⇒ bibliogrāfiskais saraksts;
- ⇒ maģistranta garantijas apliecinājums par autortiesību ievērošanu diplomdarba izstrādāšanā, ko apstiprina ar savu parakstu.

Anotācijas apjoms ir 1 lpp. Anotācijā īsi raksturo darba saturu, struktūru, iegūtos rezultātus. Anotāciju raksta valsts valodā un vienā svešvalodā (atsevišķās lapās).

Satura rādītājā uzrāda daļu, nodaļu un apakšnodaļu numerāciju un nosaukumus, kā arī visu sadaļu (ievads, secinājumi un priekšlikumi, bibliogrāfiskais saraksts, pielikumi) nosaukumus.

Ievada apjomam jābūt 2-3 lpp. (apmēram 5% no darba kopapjoma). Ievada nepieciešamie elementi ir šādi:

- ⇒ tiek norādīta darba tēmas aktualitāte, problēmas vispārīgs raksturojums, tās nozīmīgums;
- ⇒ pētījuma objekta un priekšmeta raksturojums;
- ⇒ tiek precizēta darba hipotēze, kura pētījuma gaitā tiks pierādīta;
- ⇒ tiek nosaukti uzdevumi, kas ir secīgi pētāmie jautājumi darba mērķa sasniegšanai;
- ⇒ koncentrētā veidā tiek parādīta darba uzbūve, īsumā raksturoti pētāmie jautājumi, parādīta darba specifika;
- ⇒ tiek formulēta darba praktiskā vērtība;
- ⇒ tiek norādīti ierobežojumi - pētījuma laika robežas, aplūkojamo jautājumu loks u.tml.;
- ⇒ tiek nosauktas pētījumā izmatotās metodes;
- ⇒ īsumā tiek dots ieskats izmantotās literatūras un avotu klāstā (īpaši izceļamie teorētiskie avoti, nozīmīgākās koncepcijas, statistiskās informācijas avoti, nepublicētie materiāli, intervijas).

Izklāsta daļas apjoms un saturs ir atkarīgs no diplomprojekta temata. Šajā daļā tiek veikta problēmas stāvokļa analīze. Tiek izklāstīts iekšzemes un ārzemju literatūras, kā arī statistikas datu apskats par pētāmās problēmas aspektiem. Vienlaikus tiek veikta sekundāro informācijas avotu pētījumi un analīze, piemēram, uzņēmuma gada pārskatu, bilanču, tehniski ekonomisko rādītāju, u.tml. Pētījuma gaitā maģistrants izklāsta savu viedokli par analizējamiem materiāliem. Veiktās analīzes rezultātā tiek konstatēti problēmjautājumi, kuras bremzē pētāmās problēmas veiksmīgu atrisinājumu. Analītisko pētījumu sniedz tekstuāla apraksta, tabulu, grafiku, formulu u.tml. veidā. Analītiskie pētījumi tiek sadalīti 2...3 nodaļās. Analītiskās daļas noslēgumā sniedz veiktā pētījuma apkopojumu, kā arī norāda uz ierobežojumiem, kuros ir spēkā veiktie secinājumi. Diplomdarba pamatdaļā maģistrantam jāsniedz priekšlikumi izvirzīto problēmu risināšanai.

Secinājumiem un priekšlikumiem ir jābūt lakoniskiem, negarākiem par 3...4 lpp. (apmēram 5% no kopapjoma). Šajā sadaļā maģistrants apkopo veiktos pētījumus, koncentrētā veidā atspoguļojot paveikto darbu, izdarītos secinājumus, izstrādātos priekšlikumus, pieņemtus lēmumus un iegūtos rezultātus. Priekšlikumiem jāizriet no secinājumiem, kas diplomdarbā ir zinātniski pamatoti. Nobeigumā sniedz piebildi, vai par šo problēmu ir vai nav nepieciešams turpināt pētījumus (ja ir, tad kādā virzienā un ar kādām metodēm).

Diplomdarbu (maģistra darba projekta daļas) noformēšana, iesniegšana un aizstāvēšana tiek organizēta saskaņā ar šā Nolikuma prasībām maģistra darba noformēšanai un šā Nolikuma noteikumiem maģistra darba aizstāvēšanas organizācijai.

10. SAGATAVOŠANAS PAŠKONTROLE

Pirms darba nodošanas veiciet paškontroli, atbildot uz šādiem jautājumiem:

Vai darba titullapa ir noformēta atbilstoši metodiskajiem norādījumiem? Vai darba nosaukums sakrīt ar apstiprināto nosaukumu? Vai darba vadītāja un normkontroliera vārds, uzvārds, zinātniskais grāds un ieņemamais amats ir norādīti precīzi? Vai precīzi ir norādīts katedras nosaukums? Vai darbā ir visas metodiskajos norādījumos noteiktās un nepieciešamās daļas, anotācija (-as), satura rādītājs, ievads, secinājumi un priekšlikumi, bibliogrāfiskais saraksts, pielikumi?

Vai darba satura rādītājā esošie daļu, nodaļu un apakšnodaļu nosaukumi atbilst darbā esošajiem? Vai satura rādītājā ir uzrādīti atbilstošie lappušu numuri?

Vai darba ievadā ir:

- ⇒ izvirzīta risināmā problēma,
- ⇒ pamatota darba aktualitāte,
- ⇒ norādīts darba priekšmets un objekts (*nav kvalifikācijas darbā*),
- ⇒ skaidri definēts darba mērķis,
- ⇒ izvirzīta hipotēze (*tikai maģistra darbā*),
- ⇒ noteikti un pamatoti risināmie uzdevumi,
- ⇒ noformulēta rezultātu praktiskā vērtība,
- ⇒ norādītas pētījuma metodes, metodoloģija un modeļi,
- ⇒ noteikti ierobežojumi?

Vai visas darba sadaļas ir sāktas jaunā lappusē?

Vai tekstā ir atbilstoši noformētas atsauces? Vai darbā esošie citāti ir pareizi noformēti? Vai darbā izklāstītās citu autoru domas ir atbilstoši noformētas?

Vai vairākas darba lappuses nav uzrakstītas citējot tikai vienu autoru?

Vai darba daļas ir loģiski saistītas?

Vai katras nodaļas beigās ir secinājumi? Vai ir pamatota pāreja uz nākamo darba daļu (nodaļu)?

Ja kādā no darba daļām procesi tiek „sekmēti”, „pilnveidoti”, „uzlaboti”, „attīstīti” u.tml., vai skaidri ir noteikti kritēriji, kā to pārbaudīt?

Vai ir izskaidroti un interpretēti pētījuma (eksperimenta, darba u.tml.) gaitā gūtie rezultāti?

Vai tekstā ir norādes uz tabulām, attēliem, pielikumiem? Vai visas tabulas, attēli un pielikumi ir numurēti? Vai visām tabulām, attēliem un pielikumiem ir nosaukumi?

Vai grafiki un diagrammas ir saprotami? Vai ir precīzi norādīti atbilstošie asu nosaukumi, mērvienības? Vai tekstā ir skaidrota grafikos un diagrammās esošā informācija? Ja grafikā esošā informācija ir %, vai kopā tie veido 100%?

Vai darbā ir izmantotas visas norādītās pētījuma metodes?

Vai nodaļā „Secinājumi un priekšlikumi” ir norādīts, ka:

- ⇒ izvirzītā problēma ir atrisināta;
- ⇒ izvirzītā hipotēze ir apstiprinājusies/nav apstiprinājusies (*tikai maģistra darbā*);
- ⇒ darba mērķis ir sasniegts (nav sasniegts);
- ⇒ izvirzītie uzdevumi ir izpildīti (nav izpildīti).

Vai „Secinājumos un priekšlikumos” ir apkopoti galvenie darba gaitā iegūtie rezultāti un secinājumi? Vai tie ir veidoti kā tēzes? Vai ir atbilstošs skaits priekšlikumu? Vai priekšlikumi ir reāli un īstenojami?

Vai bibliogrāfiskais saraksts ir noformēts atbilstoši metodiskajiem norādījumiem? Vai visiem darbiem ir norādīts autors, izdevniecība utt.?

Vai visi pielikumi ir numurēti, apzīmēti ar virsrakstu un atrodas darba beigās?

Vai darba tehniskais noformējums atbilst prasībām? Vai ir ievērots burtu izmērs, atstarpe starp rindiņām, teksta aizsargjoslu izmērs u.tml.?

Vai ir pārbaudīta latviešu valodas gramatika? Vai ir pārbaudītas neuzmanības un citas kļūdas?

PIELIKUMI

1.pielikums.

Iesniegums par darba tēmu kvalifikācijas darbiem, bakalaura darbiem un maģistra darbiem

IEVF SESMI Muitas un nodokļu katedras
vadītājam profesoram, A.V. Krastiņam

RTU, IEVF, _____ . kursa Muitas un
nodokļu
administrēšanas studiju programmas
1.līmeņa profesionālās augstākās izglītības/
bakalauranta/maģistranta*

_____ (vārds, uzvārds)

Studenta

apl.nr. _____

Tālrunis: _____

iesniegums.

Lūdzu apstiprināt kvalifikācijas/bakalaura/maģistra** darba tēmu „_____”

Tēma angļu valodā „_____”

un nozīmēt darba zinātnisko vadītāju.

_____ datums

_____ studenta paraksts

SASKAŅOTS

Darba zinātniskais vadītājs _____
Vārds, Uzvārds

_____ / _____ / _____ /
darba vieta, amats

datums

paraksts

*, ** - *izvēlamies nepieciešamo*

2. pielikums.

Apliecinājuma lapa kvalifikācijas darbiem

Kvalifikācijas darbs izstrādāts SESMI Muitas un nodokļu katedrā

Darba autors

students V. Ieviņš

/paraksts,datums/

Kvalifikācijas darba vadītājs

Galvenās muitas pārvaldes

direktora vietnieks P. Ķīrsis

/paraksts,datums/

Normkontrolieris

Docents, Dr.oec. S.Kalniņš

/paraksts,datums/

Ieteikts aizstāvēšanai VKEK

IEVF SESMI Muitas un nodokļu katedras vadītājs

Profesors, Dr.oec. A.V.Krastiņš

/paraksts,datums/

Kvalifikācijas darbs aizstāvēts VKEK 201_. g. ____.

sēdē un novērtēts ar atzīmi _____.

Protokols Nr. _____

VKEK sekretāre Mg.oec. A.Zeila

/paraksts,datums/

3.pielikums.

Apliecinājuma lapa bakalaura un maģistra darbiem

Diplomdarbs/Maģistra darbs* _____”
 (darba tēma)

Profesionālā bakalaura/maģistra profesionālā** grāda iegūšanai izstrādāts RTU IEVF SESMI Muitas un nodokļu katedrā.

Ar savu parakstu apliecinu, ka darbs izstrādāts patstāvīgi.

Darba autors

students J.Pētersons

_____ (paraksts, datums)

Zinātniskais vadītājs

Mg.iur., pr.doc. A.Čevers

_____ (paraksts, datums)

Normkontrolieris

Mg.oec., pr.doc. A.Gulbis

_____ (paraksts, datums)

Ieteikts aizstāvēšanai IEVF SESMI Muitas un nodokļu administrēšanas bakalaura/maģistra*** profesionālo studiju programmas Valsts pārbaudījuma komisijā

IEVF SESMI Muitas un

nodokļu katedras vadītājs

Dr.oec., profesors A.V.Krastiņš

_____ (paraksts, datums)

Diplomdarbs/Maģistra darbs**** aizstāvēts IEVF SESMI Muitas un nodokļu katedras profesionālo studiju programmas Valsts pārbaudījuma komisijas 201__gada ____ sēdē un novērtēts ar atzīmi _____.

Protokola Nr. _____

Valsts pārbaudījuma

komisijas sekretāre

Mg.oec. A.Zeila

_____ (paraksts, datums)

*, **, ***, **** - *izvēlamies nepieciešamo*

**Kvalifikācijas darba vadītāja atsauksme kvalifikācijā muitas eksperts vai
nodokļu inspektors**

Rīgas Tehniskā universitāte
Inženierekonomikas un vadības fakultāte
Starptautisko ekonomisko sakaru un muitas institūts
Muitas un nodokļu katedra

RTU programma: Muitas un nodokļu administrēšana
Virziens: Muitas vadīšana /Nodokļu administrēšana*
Kvalifikācija: **Muitas eksperts/ Nodokļu inspektors****
Students/e _____

(vārds, uzvārds)

ATSAUKSME

par kvalifikācijas darbu _____

Kvalifikācijas darba apjoms: _____ lpp. (neskaitot pielikumus)

Kvalifikācijas darba atbilstība iesniegtajam uzdevumam: _____

Studenta patstāvīgums un disciplinētība, izstrādājot darbu: _____

Kvalifikācijas darba risinājumu oriģinalitāte, zinātniskā nozīme, trūkumi: _____

Rekomendācija par kvalifikācijas darba pielaišanu aizstāvēšanai _____
Kvalifikācijas darba vadītājs _____
(vārds, uzvārds, darba vieta, ieņemamais amats)

Rīgā, 20....g. _____. _____
(paraksts)

*, ** - *izvēlamies nepieciešamo*

5.pielikums.

Diplomdarba vadītāja atsauksme
RĪGAS TEHNISKĀ UNIVERSITĀTE
INŽENIEREKONOMIKAS UN VADĪBAS FAKULTĀTE
 Starptautisko ekonomisko sakaru un muitas institūts
 Muitas un nodokļu katedra
A T S A U K S M E

par studenta(es) _____
(vārds, uzvārds)

Diplomdarbu _____

Diplomdarba apjoms: _____ lpp. (neskaitot pielikumus).

Darba atbilstība temata nosaukumam: _____
(atbilst, nepilnīgi atbilst, neatbilst)

Studenta(es) darba patstāvīgums: _____

_____ (darbs izstrādāts patstāvīgi, nepietiekami patstāvīgi)

Diplomdarba galvenie rezultāti, novitāte, teorētiskā un praktiskā nozīme,
 galvenie trūkumi:

Diplomdarba atbilstība metodiskiem norādījumiem kvalifikācijas darbu,
 diplomdarbu un maģistra darbu izstrādāšanai un aizstāvēšanai studiju
 programmā „Muitas un nodokļu administrēšana” prasībām:

_____ (atbilst, nepilnīgi atbilst, neatbilst)

Rekomendācija par diplomdarba pielaišanu aizstāvēšanai _____

Diplomdarba zinātniskais vadītājs (a): _____
(vārds, uzvārds)

_____ (zinātniskais grāds, darbavieta, ieņemamais amats)

Rīgā 201__ . gada " __ . " _____
(paraksts)

6.pielikums.

Maģistra darba vadītāja atsauksme
RĪGAS TEHNISKĀ UNIVERSITĀTE
INŽENIEREKONOMIKAS UN VADĪBAS FAKULTĀTE
 Profesionālā maģistra programma „Muitas un nodokļu administrēšana”

Darba zinātniskā vadītāja
ATSAUKSME

par maģistranta(es) _____
 maģistra darbu „_____”
 maģistra profesionālā grāda iegūšanai.

Maģistra darba apjoma raksturojums: _____ lpp. (neskaitot pielikumus),
 _____ attēli, _____ tabulas, bibliogrāfiskajā sarakstā _____ vienības.

Darba atbilstība uzdevumam un temata nosaukumam: (atbilst, nepilnīgi atbilst, neatbilst)

Maģistranta(es) darba patstāvīgums: (darbs izstrādāts patstāvīgi, nepietiekami patstāvīgi);

Maģistranta sadarbības ar vadītāju vērtējums:

Maģistra darba izmantotās literatūras vērtējums:

Maģistra darba aktualitātēs vērtējums:

Maģistra darba oriģinalitātes vērtējums:

Maģistra darba galvenie rezultāti, praktiskā nozīme:

Maģistra darba galvenie trūkumi:

Maģistra darba noformēšanas vērtējums:

maģistra darba atbilstība metodiskiem norādījumiem kvalifikācijas darbu, diplomdarbu un maģistra darbu izstrādāšanai un aizstāvēšanai studiju programmā „Muitas un nodokļu administrēšana” prasībām:

(atbilst, nepilnīgi atbilst, neatbilst) _____

Maģistra darbam ir/nav nepieciešama priekš aizstāvēšana. Maģistrantu (-i) _____ var/nevar pieļaut aizstāvēšanai un iesaku piešķirt/nepiešķirt _____
(vārds, uzvārds)

maģistra profesionālo grādu muias un nodokļu administrēšanā.

Maģistra darba zinātniskais vadītājs(a): _____
(vārds, uzvārds)

(zinātniskais grāds, darbavieta, ieņemamais amats)

Rīgā 200_ . gada " . " _____

(paraksts)

7.pielikums.

Maģistra darba projekta daļas vadītāja atsauksme
RĪGAS TEHNISKĀ UNIVERSITĀTE
INŽENIEREKONOMIKAS UN VADĪBAS FAKULTĀTE
 Nodokļu un muitas katedra
A T S A U K S M E

par maģistranta(es) _____

(vārds, uzvārds)

diplomdarbu _____

Diplomdarba apjoms: _____ lpp. (neskaitot pielikumus).

Darba atbilstība temata nosaukumam: _____

(atbilst, nepilnīgi atbilst, neatbilst)

Maģistranta(es) darba patstāvīgums: _____

(darbs izstrādāts patstāvīgi, nepietiekami patstāvīgi)

Diplomdarba galvenie rezultāti, novitāte, teorētiskā un praktiskā nozīme, galvenie trūkumi: _____

Diplomdarba atbilstība metodisko norādījumu kvalifikācijas darbu, diplomdarbu un maģistra darbu izstrādāšanai un aizstāvēšanai studiju programmā „Muitas un nodokļu administrēšana” prasībām: _____

(atbilst, nepilnīgi atbilst, neatbilst)

Diplomdarba zinātniskais vadītājs (a): _____

(vārds, uzvārds)

(zinātniskais grāds, darbavieta, ieņemamais amats)

Rīgā 20__ . gada " __ . " _____

(paraksts)

Garantijas apliecinājums**STUDIJU NOSLĒGUMA DARBA AUTORA APLIECINĀJUMS***

Es, _____, apliecinu, ka elektroniski ORTUS sistēmā

/studējošā vārds un uzvārds/

augšupielādētā studiju nosléguma darba

”

”

—

/ darba nosaukums no ríkojuma Studiju vadības sistémā/

teksts ir identisks papīra formātā iesietā un iesniegtā darba tekstam. Apliecinu, ka studiju nosléguma darbs ir sagatavots patstāvīgi, tajā nav pieļauts citu personu intelektuālā īpašuma tiesību pārkāpums vai plaģiātisms - citas personas radošās darbības rezultātu (izteiksmes līdzekļu, viedokļu, ideju) tālāka paušana savā vārdā. Izmantotie citu autoru darbi un datu avoti ir norādīti atsaucēs. Iesniegtā darba teksts ne kopumā, ne pa daļām nekad nav nekādā veidā iesniegts kādai citai studiju nosléguma darbu vērtēšanas komisijai.

Piekrītu publiskot savu nosléguma darba pilnu tekstu visiem sistēmas ORTUS lietotājiem. (Šis teikums tiek iekļauts gadījumā, ja studējošais ir atzīmējis šādu iespēju augšupielādes ekrānformā)

_____. _____. 20 ____.

—

datums

studējošā paraksts

*) Apliecinājumu automātiski sagatavo ORTUS pēc nosléguma darba augšupielādes

9.pielikums.

Kvalifikācijas darba recenzija
Rīgas Tehniskā universitāte
Inženierekonomikas un vadības fakultāte
 Starptautisko ekonomisko sakaru un muitas institūts
RTU Muitas un nodokļu katedras

RECENZĪJA

Par
 studenta(es) _____
 (vārds, uzvārds)

Kvalifikācijas darbu _____

Muitas eksperta /Nodokļu inspektora* kvalifikācijas piešķiršanai specializācijas virzienā
 “Muitas vadīšana” /“Nodokļu administrēšana”**

Kvalifikācijas darba saturs un apjoms: _____

Kvalifikācijas darba aktualitāte, problemātika, pozitīvās īpašības: _____

Galvenie trūkumi: _____

Slēdziens par kvalifikācijas darbu:

1. Vērtējums _____

2.Kvalifikācijas darba teorētiskā un praktiskā nozīme: _____

Recenzents _____
 (vārds, uzvārds)

Darba vieta un ieņemamais amats _____

Rīgā, 20__ . gada ____ . _____
 (paraksts)

**, ** - izvēlamies nepieciešamo*

10.pielikums.

Diplomdarba recenzija
RĪGAS TEHNISKĀ UNIVERSITĀTE
INŽENIEREKONOMIKAS UN VADĪBAS FAKULTĀTE
 Starptautisko ekonomisko sakaru un muitas institūts
 Muitas un nodokļu katedra
R E C E N Z I J A

par
 studenta(es) _____
 (vārds, uzvārds)

Diplomdarbu: _____

Darba saturs un apjoms: _____ lpp., _____ attēli, _____ tabulas,
 bibliogrāfiskā saraksta _____ vienības, _____ pielikumi.

Darba aktualitāte, novitāte, galvenie rezultāti:

Galvenie trūkumi:

Diplomdarba teorētiskā un praktiskā nozīme: _____

Diplomdarbs _____ metodiskiem norādījumiem kvalifikācijas
 (atbilst, neatbilst)

darbu, diplomdarbu un maģistra darbu izstrādāšanai un aizstāvēšanai studiju
 programmā „Muitas un nodokļu administrēšana” to vērtēju ar atzīmi

Recenzents:

_____ (zinātniskais grāds, vārds, uzvārds, darbavieta un ieņemamais amats)

Rīgā 201__ . gada " __ . " _____

_____ (paraksts)

11.pielikums.

Maģistra darba recenzija
RĪGAS TEHNISKĀ UNIVERSITĀTE
INŽENIEREKONOMIKAS UN VADĪBAS FAKULTĀTE

Maģistra darba
RECENZIJA

par maģistranta(es) _____
 maģistra darbu „_____” maģistra profesionālā
 grāda iegūšanai.

Maģistra darba apjoma raksturojums: _____ lpp. (neskaitot pielikumus),
 _____ attēli, _____ tabulas, bibliogrāfiskajā sarakstā _____ vienības.

Darba atbilstība uzdevumam un temata nosaukumam: _____
 (atbilst, nepilnīgi atbilst, neatbilst)

Maģistra darba aktualitātēs vērtējums:

Maģistra darba metodoloģijas un izmantotās literatūras vērtējums:

Maģistra darba ievada vērtējums:

Maģistra darba galvenie rezultāti, praktiskā nozīme:

Maģistra darba galvenie trūkumi:

Maģistra darba secinājumu un priekšlikumu, novitātes elementu novērtējums

Maģistra darba noformēšanas vērtējums

Jautājumi maģistrantam

Kopsavilkums atspoguļo/ nepilnīgi atspoguļo maģistra darba praktisko nozīmi un galvenos rezultātus.

Slēdziens par maģistra darbu:

Maģistra darbs atbilst/neatbilst metodiskiem norādījumiem kvalifikācijas darbu, diplomdarbu un maģistra darbu izstrādāšanai un aizstāvēšanai studiju programmā „Muitas un nodokļu administrēšana” prasībām, to vērtēju ar atzīmi: _____ un maģistrantam(ei) var/ nevar piešķirt maģistra profesionālo grādu muitas un nodokļu administrēšanā.

Recenzents: _____

(vārds, uzvārds, zinātniskais grāds)

darbavieta un ieņemamais amats: _____

_____ / _____ /

200 ____ .gada „ „ _____

12.pielikums.

Maģistra darba projekta daļas recenzija
RĪGAS TEHNISKĀ UNIVERSITĀTE
INŽENIEREKONOMIKAS UN VADĪBAS FAKULTĀTE
 Muitas un nodokļu katedra
R E C E N Z I J A

par maģistranta(es) _____ (vārds, uzvārds)

Diplomdarbu (maģistra darba projekta daļu):

Diplomdarba saturs un apjoms: _____

Diplomdarba aktualitāte, novitāte, galvenie rezultāti, konstatētie trūkumi:

Diplomdarba teorētiskā un praktiskā nozīme: _____

Diplomdarbs _____ metodiskiem norādījumiem kvalifikācijas darbu, diplomdarbu un maģistra darbu izstrādāšanai un aizstāvēšanai studiju programmā „Muitas un nodokļu administrēšana” prasībām, to vērtēju ar atzīmi _____

Recenzents:

_____ (vārds, uzvārds, zinātniskais grāds)

darbavieta un ieņemamais amats: _____

Rīgā 20 __. gada " __. " _____

_____ (paraksts)

13. pielikums.

Kvalifikācijas darba, diplomdarba un maģistra darba titullapa

RĪGAS TEHNISKĀ UNIVERSITĀTE
Inženierekonomikas un vadības fakultāte
Starptautisko ekonomisko sakaru un muitas institūts
Muitas un nodokļu katedra

Jānis Pētersons**EKSPORTA KONTROLES PASĀKUMU PILNVEIDOŠANAS
ASPEKTI**

Muitas un nodokļu administrēšanas programmas studenta
(Stud. apl. nr. XXXXXXXXXX)

Kvalifikācijas darbs/Diplomdarbs/Maģistra darbs*
profesionālā bakalaura/maģistra** grāda iegūšanai

Zinātniskais vadītājs
Mg. oec., profesors Kārlis Ketners

Rīga 2012

**, ** - izvēlamies nepieciešamo*

14.pielikums.

Maģistra darba projekta daļas titullapa
RĪGAS TEHNISKĀ UNIVERSITĀTE
Inženierekonomikas un vadības fakultāte
Starptautisko ekonomisko sakaru un muitas institūts
Muitas un nodokļu katedra

Jānis Pētersons

**EKSPORTA KONTROLES PASĀKUMU PILNVEIDOŠANAS
ASPEKTI**

Muitas un nodokļu administrēšanas programmas studenta
(Stud. apl. nr. XXXXXXXXXX)

Diplomdarbs
(Maģistra darba projekta daļa)
kvalifikācijas iegūšanai

Zinātniskais vadītājs
Dr. oec., profesors K. Ketners

Rīga 2012

15.pielikums.

Maģistra darba kopsavilkuma titullapa
RĪGAS TEHNISKĀ UNIVERSITĀTE
Inženierekonomikas un vadības fakultāte
Muitas un nodokļu katedra

Jānis PĒTERSONS

***EKSPORTA KONTROLES PASĀKUMU PILNVEIDOŠANAS
ASPEKTI***

MAĢISTRA DARBA KOPSAVILKUMS

Zinātniskais vadītājs: **Kārlis Ketners**, RTU profesors, Dr.oec.

Recenzents: **Aivars Krastiņš**, RTU profesors, Dr.oec.

Rīga – 2012